

ZBO-BEGROTING 2006

DE NEDERLANDSCHE BANK N.V.

**Goedgekeurd door minister op
19 december 2005**

**AMSTERDAM
19 december 2005**

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	3
2	TOEZICHT, €95,25 MILJOEN.....	8
2.1	Toezichtbreed	8
2.1.1	Wat willen we bereiken	8
2.1.2	Wat zijn de risico's en beheersmaatregelen.....	15
2.1.3	Wat gaan we doen om onze doelen te bereiken.....	16
2.1.4	Wat gaat het kosten / financiering	21
2.2	Toezicht per doelgroep	27
2.2.1	Banken, €39,46 miljoen.....	27
2.2.2	Pensioenfondsen, €21,17 miljoen.....	29
2.2.3	Verzekeringsmaatschappijen, €23,81 miljoen.....	31
2.2.4	Geldtransactiekantoren, €2,27 miljoen	34
2.2.5	Beleggingsinstellingen, €1,02 miljoen	35
2.2.6	Effecteninstellingen, €3,49 miljoen.....	36
2.2.7	Trustkantoren, €3,27 miljoen.....	38
2.2.8	WID/Wet Mot/Sanctiewet, €0,76 miljoen.....	40
3	EXPORT- EN IMPORTGARANTIES, €2,7 MILJOEN	42
3.1	Wat willen we bereiken	42
3.2	Wat gaan we daarvoor doen	43
3.3	Wat gaat het kosten.....	44
	BIJLAGE 1 INTERNE RAMING TOEZICHTKOSTEN 2006	45
	BIJLAGE 2 ONDERSTEUNING TOEZICHT, €34,0 MILJOEN.....	46
1	Besturing, €6,4 miljoen.....	46
2	Juridische zaken, €3,9 miljoen.....	47
3	ICT, €8,9 miljoen.....	47
4	P&O, €2,3 miljoen.....	47
5	Communicatie, €2,3 miljoen.....	47
6	Informatie, €5,7 miljoen	48
7	Facilitaire diensten, €3,2 miljoen.....	48
8	Beveiliging en transport, €1,4 miljoen	48
	BIJLAGE 3 HEFFINGSSYSTEMATIEK TOEZICHT.....	50
1	Heffingssystematiek	50
2	Boetes en dwangsommen	51
3	Wijze van heffen en verrekenen	51
	BIJLAGE 4 ONTWIKKELING TOEZICHTKOSTEN.....	52

1 INLEIDING

Voor u ligt de ZBO-begroting van De Nederlandsche Bank NV (DNB) voor het boekjaar 2006. DNB voert als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) taken uit op het gebied van prudentieel toezicht op financiële instellingen en advisering over export- en importkredietverzekering (Exim).

Begrotingssystematiek

In haar begrotingsproces volgt DNB de VBTB-systematiek (van beleidsbegroting tot beleidsverantwoording). In lijn met deze methode is de begroting tot stand gekomen door achtereenvolgens de vragen ‘wat willen we bereiken’, ‘wat gaan we daarvoor doen’ en ‘wat gaat het kosten’ te beantwoorden¹. Het doel hiervan is het inzichtelijk maken van de verbanden tussen de maatschappelijke effecten die DNB nastreeft, de doelstellingen en activiteiten waarmee de organisatie die effecten tracht te bereiken en de kosten die dit met zich meebrengt. Hierdoor wordt de verantwoording over de realisatie van geplande doelstellingen en transparantie van de toerekening van toezichtkosten versterkt. De afgelopen jaren heeft DNB voortgang geboekt met het proces van plannen en begroten. Onderdeel hiervan is het invoeren van overleg met stakeholders over het deel van de DNB-begroting dat betrekking heeft op de toezichttaak van DNB. Ook in het volgen van de VBTB-systematiek zijn ten opzichte van de begroting voor 2005 verdere stappen gezet. Het doorvoeren van deze verbeteringen zal ook in de komende jaren worden voortgezet.

Begrotingsontwikkeling

Het doel om te komen tot meer efficiëntie is een stuk dichterbij gekomen. In het kader van de fusie is een belangrijke efficiëntieslag gemaakt (tot en met de begroting van 2006 is voor toezicht €6,9 miljoen aan besparingen gerealiseerd, aanzienlijk meer dan het bedrag van €5 miljoen dat de minister van Financiën aan de Tweede Kamer heeft toegezegd) en de inspanningen op dat gebied zullen de komende jaren worden voortgezet. DNB zal zich blijven inspannen door middel van efficiëntieverbetering de verhouding tussen primaire en ondersteunende activiteiten te verbeteren.

Externe ontwikkelingen binnen het toezicht (zoals juridisering) lijken te wijzen op een stijging van kosten voor toezicht. De mate waarin zulke externe ontwikkelingen ook moeten doorwerken in de begroting van DNB zal mede worden bezien in het licht van de uitkomsten van het project ‘Goed toezicht’ (zie paragraaf 2.1). Zij zullen in het reguliere begrotingsproces worden meegenomen.

---

¹ DNB gaat in haar begroting tevens in op de risico's en beheersmaatregelen die betrekking hebben op het bereiken van de maatschappelijke effecten en bijbehorende operationele doelstellingen.

Begrote ZBO-kosten

De totale begrote kosten voor het toezicht stijgen met €5,21 miljoen, van €90,03 miljoen in 2005 tot €95,25 miljoen in 2006. De stijging wordt veroorzaakt door de invoering van het toezicht op zorgverzekeraars (€2 miljoen), overige uitbreidingen van toezicht taken (€1,8 miljoen) en inflatie (€1,4 miljoen). De begrote kosten voor Exim stijgen met €0,1 miljoen, van €2,6 miljoen in 2005 naar €2,7 miljoen in 2006. Per saldo is de stijging het gevolg van efficiëntiebesparing en inflatie.

De toezichtbegroting is op hoofdlijnen als volgt:

- €39,46 miljoen voor het banktoezicht, reëel een daling van €0,31 miljoen. Inflatie resulteert per saldo in een stijging van €0,27 miljoen ten opzichte van de begroting voor 2005.
- €21,17 miljoen voor het toezicht op pensioenfondsen, reële stijging vrijwel nihil, stijging door inflatie €0,37 miljoen.
- €23,81 miljoen voor het verzekeringstoezicht, reëel een stijging van €3,45 miljoen (waaronder €2,44 voor nieuwe taken (met name zorgverzekeringswet) en €1,16 miljoen voor het verder invullen van de intensiveringafspraken die in 2001 voor de bestaande toezichttaken zijn gemaakt) en een inflatie van €0,35 miljoen.
- €10,81 voor de overige toezichttaken², reëel een stijging van €0,61 miljoen en een inflatie van €0,15 miljoen.

De toezichtbegroting 2006 is gebaseerd op de begroting 2005. Nadat de eerste stap van efficiëntieverbetering in het kader van de fusie is gerealiseerd, is er sprake van een verdere reductie van de ondersteuningskosten bij het toezicht op de banken. Bij het toezicht op de pensioenfondsen en de verzekeraars ligt dat anders, mede als gevolg van het relatief hoge ondersteuningsniveau van DNB als geheel ten opzichte van de voormalige Pensioen- & verzekeringskamer (PVK). In 2001 zijn afspraken gemaakt tot verdere intensiveringen van bestaande toezichttaken op pensioenfondsen en verzekeraars. Deze afspraken hebben hun weerslag gevonden in de opeenvolgende begrotingen vanaf 2002. Hoewel het doorvoeren van deze afspraken in 2005 door de fusie enige vertraging heeft opgelopen zal het beoogde niveau in 2006 bereikt worden.

---

² Inclusief de kosten voor toezicht in het kader van geldtransactiekantoren, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, trustkantoren en Wid/Mot/Sanctiewetgeving.

De in de ZBO-begroting opgenomen pensioenlasten vormen een belangrijk aandachtspunt. Deze lasten zijn gebaseerd op de premiebijdrage aan het pensioenfonds van DNB. De aanvullende pensioenlasten in 2006 op grond van Richtlijn 271 voor de Jaarverslaggeving (RJ271) zijn nog niet in de kosten opgenomen. De reden hiervoor is dat DNB nog onderzoekt of de doorbelasting aan de onder toezicht staande instellingen moet worden gebaseerd op de pensioenlasten op grond van RJ271 of op de (meer) stabiele premiebijdrage aan het pensioenfonds. Doorbelasting op basis van RJ271 zou voor de toezichtkosten in 2006 een verhoging van naar verwachting €2,6 miljoen tot gevolg hebben.

Interne raming toont andere verdeling

Binnen DNB is een bottom-up berekening gemaakt van de kosten per activiteit per doelgroep. Deze interne raming³ (totale toezichtkosten €94,72 miljoen, zie bijlage 1) laat zien dat DNB voor de toezichtbegroting als geheel binnen de begroting is uitgekomen. Er is wel een verschil in de verdeling over de verschillende doelgroepen dat van structurele aard is.

De kaders die voor het toezicht op de pensioenfonds en de verzekeraars vijf jaar geleden globaal zijn bepaald, gingen uit van een ander ondersteuningsniveau dan de kaders die voor de overige doelgroepen twee jaar geleden zijn vastgelegd. De ondersteuning binnen het toezicht van DNB wordt evenwel volgens dezelfde uitgangspunten toegerekend aan de verschillende doelgroepen.

DNB wil de gevraagde toezichtinspanning leveren binnen de vastgestelde begrotingskaders, bij een zo correct mogelijke toerekening van kosten. Daarvoor is een verdere verhoging van de efficiëntie door kostenbesparing nodig, evenals verbetering van de kostentoekekeningssystematiek. Beide acties staan hoog op de prioriteitenlijst.

Grondslag begroting 2006

Op grond van artikel 19 van de Statuten van De Nederlandsche Bank stelt DNB jaarlijks een begroting op van de te verwachten bestedingen. Deze begroting dient te worden goedgekeurd door de Raad van Commissarissen (RvC). Besluitvorming door de RvC inzake de begroting wordt voorbereid door de uit haar midden geformeerde Financiële Commissie, die daartoe een bedrijfseconomische en beleidsmatige toetsing uitvoert. Vooruitlopend op het van kracht worden van de Wet op het financieel toezicht (Wft), naar verwachting per 1 juli 2006, wordt het deel van de DNB-begroting dat betrekking heeft op de toezichttaken ter advisering voorgelegd aan een panel bestaande uit een representatieve vertegenwoordiging van de onder toezicht staande instellingen. De desbetreffende ministeries zijn daarbij als toehoorder aanwezig. Na goedkeuring van de DNB-begroting door de RvC, wordt het deel van de begroting dat betrekking heeft op activiteiten die DNB als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) verricht, ter instemming aan de

---

³ Het effect van de toepassing van Richtlijn 271 van Raad van Jaarverslaggeving, Personeelsbeloningen, op de pensioenlast is nog niet meegenomen (verhoging toezichtkosten 2006 geraamd op circa €2,6 miljoen).

ministers van Financiën en SZW voorgelegd, deze laatste met betrekking tot het toezicht op pensioenuitvoerders (op basis van artikel 6 en 7 van de Fusiewet, Stb (2004) 556). Deze instemming is gebaseerd op een marginale toetsing die voortbouwt op het toezicht door de RvC. Na instemming doet DNB daarvan mededeling in de Staatscourant en wordt de begroting op de internetsite van DNB gepubliceerd.

Belangrijkste doelen voor toezicht in 2006

De belangrijkste doelen voor de toezichttaken voor 2006 liggen op de volgende drie gebieden: 1) goede uitvoering van het prudentieel toezicht op de financiële instellingen, 2) goed voorbereid zijn op externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de toezichtpraktijk en die nieuwe werkzaamheden met zich mee kunnen brengen, en 3) verdere professionalisering van het toezicht.

Samenwerking binnen DNB

Bij de uitvoering van de toezichttaken werken de toezichtmedewerkers nauw samen met medewerkers van andere onderdelen van DNB. Zo wordt bijvoorbeeld het dossier voor het Bazels Comité in samenwerking met de collega's die zich primair bezig houden met financiële stabiliteit voorbereid. Daar waar het toezichtinstrumentarium zich baseert op ontwikkelingen op de financiële markten of algemeen economische ontwikkelingen, wordt gebruik gemaakt van kennis die hieromtrent elders binnen DNB aanwezig is. Omgekeerd wordt toezichtregelgeving binnen de organisatie beoordeeld op macro-economische implicaties. Toezichtregelgeving wordt in zogenaamde drafting panels in samenwerking met de juridische experts van DNB voorbereid.

Succesvolle integratie

DNB is na de integratie met de PVK de prudentiële toezichthouder op de Nederlandse financiële sector. De in 2004 ingezette integratie van alle uitvoerende toezichtafdelingen in een viertal uitvoerende toezichtdivisies heeft zich in 2005 bewezen. Activiteiten van de onder toezichtstaande instellingen gaan steeds meer op elkaar lijken en de instellingen fuseren in toenemende mate met elkaar. Om de consistentie van het toezicht op deze instellingen te waarborgen, streeft DNB, waar mogelijk en zinvol, naar harmonisatie van de standaarden en regels waaraan toezicht moet voldoen, en de instrumenten waarmee het toezicht wordt uitgevoerd. In 2005 is er voor alle toezichthoudende activiteiten één Handboek Kwaliteit in gebruik genomen en eind 2005 wordt het gezamenlijke en nieuwe risicoanalyse instrument FIRM (Financiële instellingen risicoanalyse methode) geïmplementeerd. De toezichthouders van DNB werken in cross-sectorale teams op instellingsniveau en stemmen hun werkmethoden op elkaar af. De meer multidisciplinaire aanpak waarbij uitvoeringsteams nauw samenwerken met specialistische expertisecentra voor bepaalde kennisgebieden (zoals ICT, Markttoetreding, Handhavingaspecten, Integriteit, Reinsurance en Asset and Liability management) werpt vruchten af en zal in 2006 worden gecontinueerd.

Opbouw document

Het document is als volgt opgebouwd: hoofdstuk 2 behandelt de toezichtbegroting. In bijlage 1 vindt u de interne raming van de toezichtkosten voor 2006, in bijlage 2 een toelichting op de DNB-brede ondersteunende activiteiten en de belangrijkste toerekeningsleutels en in bijlage 3 een uiteenzetting van de heffingssystematiek. In bijlage 4 is een tabel met de kostenontwikkeling opgenomen.

Door afrondingsverschillen zijn in de tabellen sommige totalen niet precies de som van de daarboven opgenomen bedragen.

2 TOEZICHT, €95,25 MILJOEN

DNB verwacht dat de kosten van het toezicht in 2006 zullen stijgen tot €95,25 miljoen ten opzichte van 2005 toen deze kosten nog op €90,04 miljoen waren begroot. De kostenstijgingen worden veroorzaakt door taakuitbreidingen en intensiveringen in het toezicht op verzekeraars, beleggingsinstellingen en effecteninstellingen (reële effect per saldo €3,80 miljoen). Daarnaast is de inflatie geraamd op €1,41 miljoen. Een meer gedetailleerde uitleg rondom de kostenontwikkeling is te vinden onder paragraaf 2.1.4.

De structuur van dit hoofdstuk is als volgt: eerst worden op toezichtbreed niveau de VBTB-vragen beantwoord (paragraaf 2.1). Hierbij worden de belangrijkste toezichtdoelstellingen van DNB besproken, de activiteiten die zij in dit kader verricht, alsmede de risico's die het behalen van de doelstellingen in de weg kunnen staan. Daarna komen de kosten aan de orde. In paragraaf 2.2 wordt dezelfde systematiek gevolgd voor respectievelijk de specifieke doelgroepen banken, pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen, geldtransactiekantoren, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, trustkantoren en integriteitstoezicht (WID/Wet MOT/Sanctiewet).

2.1 Toezichtbreed

2.1.1 Wat willen we bereiken

DNB is de prudentieel toezichthouder voor Nederlandse financiële instellingen. Het prudentieel toezicht richt zich op de soliditeit van financiële ondernemingen en op de integriteit van het stelsel. Daarmee draagt het toezicht bij aan het maatschappelijk effect dat DNB nastreeft: stabiliteit van het financiële stelsel en van de instellingen die van dat stelsel deel uitmaken, dit alles ten dienste en in het belang van het publiek dat daarop vertrouwt. In concreto ziet DNB toe op het risicobeheer, de integere bedrijfsvoering, de solvabiliteit en liquiditeit en de naleving van wet- en regelgeving bij banken, verzekeringsmaatschappijen, pensioenfondsen, effecteninstellingen en beleggingsinstellingen. Het te allen tijde voorkomen van een faillissement mag echter niet van het toezicht worden verwacht. De continuïteit van een financiële instelling (en dus ook het voorkomen van een faillissement) is de primaire verantwoordelijkheid van het management van de instellingen.

Om aan bovengenoemd maatschappelijk effect gestalte te geven, onderscheidt DNB voor 2006 drie hoofddoelstellingen voor het toezicht. De meeste aandacht zal in 2006 vanzelfsprekend uitgaan naar de goede uitvoering van het prudentieel toezicht op de financiële instellingen. Een tweede hoofddoelstelling is het goed voorbereid zijn op externe ontwikkelingen, die van invloed zijn op de toezichtpraktijk en die nieuwe werkzaamheden met zich mee kunnen brengen. In de

derde plaats zal in 2006 veel aandacht worden besteed aan de verdere professionalisering van het toezicht. Deze drie hoofddoelstellingen worden hieronder verder uitgewerkt.

Goede uitvoering prudentieel toezicht in 2006

Goed toezicht is marktgericht, effectief, efficiënt, proportioneel, transparant en onafhankelijk. Het draagt bij aan een stabiel en integer financieel stelsel, veilige financiële aanspraken en een efficiënt en betrouwbaar betalingsverkeer. DNB wil het prudentiële toezicht risicogebaseerd uitvoeren, dat wil zeggen de inspanningen richten op die (onderdelen van) financiële instellingen waar de risico's groot zijn. Daarvoor is het noodzakelijk te allen tijde een actueel beeld te hebben van de financiële positie van de instellingen en van de risico's die deze (kunnen) bedreigen. Met dit actuele beeld kan DNB tijdig en effectief interveniëren, mocht de noodzaak daartoe bestaan.

Project 'Goed toezicht'

Kort na de fusie tussen DNB en PVK is de nieuwe organisatie van start gegaan met het evalueren en opnieuw vaststellen van de toezichtstrategie. Dit gebeurt door de kwaliteit van het huidige DNB-toezicht te analyseren en aansluitend verbetervoorstellen aan te dragen: het project 'Goed toezicht'. Op de panelbijeenkomst van 30 mei 2005 zijn de eerste bevindingen en verbeteropties met de sectoren besproken, zoals het meer risicogeorieënteerd insteken van het toezicht en het versterken van het integriteitstoezicht. Voor het najaar is voorzien dat het interne besluitvormingstraject zal worden afgerond, zodat begin 2006 bespreking zal plaatsvinden met de Raad van Commissarissen, de ministeries van Financiën en SZW terwijl consultatie met de sectoren zal worden voortgezet. Van belang hierbij is dat de besluitvorming over de toezichtintensiteit en de daarbij benodigde middelen wordt genomen op basis van het maatschappelijk aanvaardbaar geachte risicoprofiel voor een sector.

Budgettaire consequenties zullen in het reguliere begrotingsproces meelopen.

Goed voorbereid zijn op externe ontwikkelingen

De inzichten van DNB omtrent toezicht komen tot uiting in de wijze waarop DNB standpunten inneemt in het nationaal en internationaal overleg (het stimuleren van marktdiscipline, transparantie, lage administratieve lasten en accommoderen van 'industry best practices') en invulling geeft aan haar eigen beleidsruimte (bijvoorbeeld bij de nadere uitwerking van Bazel II in de vorm van toezichthoudersregels, op het gebied van het Financieel toetsingskader (FTK) en de pre-implementatiestappen voor Solvency II). In de marge van de herziening van de Wet financieel toezicht (Wft) wordt een groot gedeelte van de bestaande regelgeving gestroomlijnd waarmee de toegankelijkheid wordt verbeterd. DNB zal in 2006 een aantal concrete stappen ondernemen om transparantie van beleid en beleidsvorming te verbeteren. Teneinde de Nederlandse inbreng in besluitvorming in de Europese 'level 3 comités' voor banken (CEBS) en

verzekeringen en pensioenen (CEIOPS) transparanter te maken en een tijdige betrokkenheid van de sector te bewerkstelligen, wordt een nieuw consultatieprotocol uitgewerkt.

Veranderingen in de financiële sector en nieuwe inzichten zorgen ervoor dat de wetgeving en internationale overeenkomsten die betrekking hebben op het toezicht regelmatig worden aangepast. De wijzigingen kunnen bijzonder ingrijpend zijn voor zowel de toezichthouders als de onder toezicht staande instellingen, zoals in het geval van Bazel II voor het banktoezicht en het vergelijkbare project Solvency II voor het verzekeringstoezicht. DNB wil tijdig voorbereid zijn op toekomstige wijzigingen die invloed hebben op de toezichtpraktijk. Daardoor kan niet alleen de kwaliteit van de regelgeving en de effectiviteit van het toezicht worden gewaarborgd, maar kunnen ook de administratieve lasten voor de onder toezicht staande instellingen zoveel mogelijk worden beperkt. Om goed voorbereid te zijn op externe ontwikkelingen wordt momenteel een aantal grootschalige projecten uitgevoerd, die in 2006 zullen door lopen. Deze projecten worden onder andere uitgevoerd ten behoeve van de invoering van Bazel II, de Zorgverzekeringswet, het Financieel toetsingskader (FTK), IFRS (International Financial Reporting Standards) en Solvency II. Ook ontwikkelingen die niet direct hun weerslag vinden in wet- en (internationale) regelgeving krijgen aandacht. In dit kader is een onderzoek, dat momenteel wordt uitgevoerd naar bepaalde illegale instellingen van belang. Hieronder worden de projecten nader toegelicht.

Bazel II

De voorbereidingen voor de invoering van de nieuwe solvabiliteitsrichtlijnen, beter bekend als Bazel II respectievelijk CRD (Capital Requirement Directive, de Europese vertaling van Bazel II), zijn nog steeds in volle gang, zowel bij de betrokken instellingen (banken en effecteninstituten) als bij DNB zelf. Invoering is voorzien voor 1 januari 2007 respectievelijk 1 januari 2008 (afhankelijk van gekozen variant voor risicometing). Binnen DNB ligt het accent thans op de voorbereiding van de goedkeuring van de interne modellen die de onder toezicht staande instellingen willen gebruiken voor het meten van de risico's en de samenwerking in dat verband met toezichthouders in andere landen waar de onder toezicht staande instellingen actief zijn. Daarnaast wordt intensief gewerkt aan de verdere uitwerking van de zogenoemde 'supervisory review' (de wijze waarop een instelling haar risicoprofiel vaststelt, beheerst en benodigde kapitaalbuffers aanlegt en de beoordeling daarvan door de toezichthouder) en de voorbereiding van nadere regelgeving (met name in de vorm van toezichthouderregels voortvloeiend uit EU-richtlijnen) en rapportagevereisten. Onderdeel van de voorbereiding is en blijft de goede afstemming met de Nederlandse Vereniging van Banken en de Raad voor de Effectenbranche over uitvoeringsaspecten van de nieuwe regeling en de Nederlandse inbreng in het internationale overleg.

Zorgverzekeringswet

Per 1 januari 2006 zal de (nieuwe) Zorgverzekeringswet worden ingevoerd. Essentieel daarbij is dat DNB een actueel risicoprofiel heeft van alle zorgverzekeraars, goed operationeel beleid ontwikkelt en eraan bijdraagt dat de zorgverzekeraars aan alle wettelijke eisen voldoen. Andere acties in dit kader zijn onder andere de vergunningverlening aan nieuwe zorgverzekeraars, het beoordelen van de plannen van aanpak van de ziekenfondsen, die onder de Wtv vallende zorgverzekeraars worden, op kwartaalrapportage stellen van alle zorgverzekeraars, het verder optuigen van het 'maatwerk tool zorgverzekering' (die ook voor de zorgverzekeringssector een risicogeoriënteerde toezichtbenadering faciliteert) en een goede en tijdige afstemming met Zorgverzekeraars Nederland, ministeries en andere externe partijen. Een aandachtspunt bij de invoering van de Zorgverzekeringswet is de inrichting van de samenwerking met collega-toezichthouders. Het doel van DNB is hier om duplicering van toezicht te minimaliseren en daarmee administratieve lasten te beperken en tegelijkertijd de vertrouwelijke behandeling van informatie te waarborgen.

Financieel Toetsingskader (FTK)

Met het Financieel toetsingskader (FTK) is beoogd het toezicht beter te laten aansluiten bij ontwikkelingen in de financiële wereld op het gebied van risicobeheer en verslaglegging. Dit leidt tot het beter toesnijden van toezicht op de kenmerken van individuele instellingen. DNB legt momenteel de laatste hand aan de voorbereidingen voor implementatie van het FTK voor pensioenfondsen en zal met ingang van 2006 gereed zijn om haar toezichttaken op het FTK te baseren. Omdat het FTK nog niet per die datum verplicht wordt ingevoerd, zal de overgangsfase waarin de fondsen kunnen kiezen tussen toezicht conform de oude regels en toezicht conform het FTK voortduren tot eind 2006: invoering van FTK zal plaatsvinden per 1 januari 2007. Gedurende 2006 zal in dat geval extra tijd worden besteed aan het op peil houden van de FTK-kennis bij de toezichtmedewerkers en het versnellen van het proces om van alle fondsen een actueel en getrouw beeld te verkrijgen. Ook de implicaties van de ontwikkelingen op de financiële markten (de rentestand, toenemend belang alternatieve beleggingscategorieën) voor de onder toezicht staande instellingen hebben (hierbij) de volle aandacht en worden betrokken in het reguliere toezicht.

Ook is er een toegenomen belang van kwantitatief risicobeheer bij verzekeraars. Hiervoor is een uitbreiding van de toezichtcapaciteit op dat gebied noodzakelijk. De behoefte aan specialisten op het terrein van kwantitatieve risico's neemt ondermeer verder toe, doordat de instellingen, net als in de bancaire sector, gebruik mogen maken van eigen modellen, die toegesneden zijn op hun individuele specifieke situatie. Het beoordelen van dergelijke modellen is een arbeidsintensief proces en vereist hoogwaardige kennis. De (beperkte) intensivering heeft zowel betrekking op het

pensioen- als op het verzekeringstoezicht (zie ook paragraaf Solvency II hieronder met betrekking tot toezicht op verzekeraars).

Solvency II

Op Europees niveau wordt gewerkt aan Solvency II. Doel van dit project is de regelgeving te moderniseren en solvabiliteitseisen voor verzekeraars risicogevoeliger te maken. Door aan te sluiten op de drie-pilaren structuur van Bazel II wordt tevens de consistentie tussen verzekerings- en banktoezicht verbeterd. DNB tracht door middel van haar inbreng in het overleg te komen tot een economisch rationele invulling van Solvency II die recht doet aan het nationale en internationale level-playing field en die, door aan te sluiten op 'industry best practices', administratieve lasten beperkt. De besluitvorming binnen de EU is echter vertraagd. Derhalve onderzoekt DNB in overleg met de sector de mogelijkheid voor invoering van een tussenregime. In het tweede kwartaal van 2006 zal naar verwachting duidelijkheid bestaan over de wijze waarop vooruitlopend op Solvency II het Nederlands toezichtsmodel kan worden geactualiseerd. De doelen van het tussenregime zijn het stimuleren van adequaat risicomanagement en een verlaging van de administratieve lasten door éénsporige verslaggeving en aansluiting bij interne systemen van de onder toezichtstaande instellingen.

IFRS

Met de invoering van IFRS (International Financial Reporting Standards) in 2005 is het verslaggevingskader voor (beursgenoteerde) instellingen gewijzigd. DNB heeft geanticipeerd op de effecten van invoering van IFRS maar zal doorgaan met andere activiteiten in relatie tot IFRS. In de ontwikkeling van het nieuwe rapportageraamwerk voor de verzekeraars ('clean sheet' benadering) is de toepassing van IFRS een specifiek aandachtspunt. Aangezien IFRS als norm voor de uitvoering van het toezicht op de financiële verslaggeving geldt, volgt DNB de ontwikkeling van de nieuwe IFRS-standaarden en de invloed op het solvabiliteitsraamwerk op de voet. In het bijzonder bij verzekeraars bestaat de noodzaak tot flankerend beleid vanwege de gefaseerde invoering van IFRS in combinatie met het uitstel van Solvency II.

Herverzekering

DNB zal naar verwachting met ingang van 2007 toezicht houden op de Nederlandse herverzekeraars (circa 15 instellingen). Om dit toezicht te implementeren en vervolgens uit te voeren, is voor 2006 een uitbreiding van toezichtcapaciteit noodzakelijk.

Verdere professionalisering van het toezicht

De financiële wereld verandert snel en wordt steeds complexer. Vanzelfsprekend houdt DNB deze veranderingen bij om goede kwaliteit van het toezicht te kunnen blijven garanderen en waar mogelijk deze kwaliteit te verbeteren, met als randvoorwaarde dat de administratieve lasten voor de onder toezicht staande instellingen zoveel mogelijk worden beperkt. In dit kader onderneemt DNB onder andere de onderstaande projecten.

FIRM

Binnenkort zal het project FIRM (nieuw risico-analyse tool voor alle onder toezicht staande instellingen) worden afgerond, zodat de risico's en beheersingsmaatregelen van de instellingen daarmee in kaart kunnen worden gebracht. Bij dit project wordt gestreefd naar vereenvoudiging van en optimaal inzicht in de risicoprofielen, naar optimale kwaliteit en actualiteit van gegevens, naar betere inbedding van de risicogebaseerde aanpak in het toezichtproces en naar meer externe transparantie voor de onder toezicht staande instellingen.

IFET

Met het programma IFET (Informatiesysteem Financieel Economisch Toezicht) wordt beoogd om in een optimaal veranderpad enerzijds alle interne statistieksystemen aan te passen aan de eisen van Bazel II, FTK en andere wijzigingen in rapportages en anderzijds de systemen op een nieuwe technologische leest te schoeien. Na de afronding van IFET zullen alle statistische rapportageverplichtingen via het internettool e-Line aan DNB kunnen worden geleverd. Dit alles zal de kwaliteit en betrouwbaarheid van de rapportages verhogen op een wijze die de administratieve lasten voor de onder toezicht staande instellingen beperkt.

Integriteit - Onderzoek illegale banken

Net zoals in 2005 zal bij het integriteitstoezicht in 2006 veel aandacht worden besteed aan witwassen van gelden en financiering van terroristische misdrijven. Daarnaast wordt ter invulling van de handhavingstaak van DNB op het gebied van illegale instellingen momenteel onderzoek gedaan naar banken die zonder vergunning of registratie opereren. Het onderzoek is in eerste instantie gericht op het in beeld krijgen van het aantal aanbieders, het volume van illegale geldtransacties en de vorm waarin ze opereren ('ondergronds bankieren'). Gestreefd wordt om in het najaar 2005 hiervan een eerste schets op te leveren of te komen tot de conclusie dat de inspanning van DNB op dit gebied niet tot toegevoegde waarde gaat leiden. Afhankelijk daarvan zal besloten worden óf en hoe het onderzoek binnen DNB in 2006 verder vorm gaat krijgen. Verder onderzoek kan zich richten op nadere invulling van het beeld van de illegale geldtransacties en op de verkrijging van inzicht in andere illegale aanbieders (bijvoorbeeld verzekeraars).

Integriteit - Toename bestuurderstoetsing

De uitbreiding van het integriteitstoezicht met betrekking tot bestuurderstoetsing en het toenemende aantal zwaardere (en soms moeilijker te beoordelen) antecedenten, inclusief de bijbehorende afhandeling van (negatieve) beschikkingen, leidt tot een noodzakelijke capaciteitsuitbreiding (zie verder ook § 2.1.3 Samenwerking). **Scorecard**

In onderstaande scorecard zijn de belangrijkste operationele doelstellingen opgenomen die betrekking hebben op het bereiken van de drie hoofddoelstellingen voor toezicht.

Tabel 2.1 Doelstellingen toezichtbreed

Doel	Indicator	Streefwaarde
Goed voorbereid zijn op implementatie Bazel II	Realisatie projectplanning Bazel II, risicogebaseerde inrichting van het toezicht op banken en effecteninstellingen	Implementatie Bazel II volgens projectplan (conceptregelgeving in 2006 gereed)
Pre-implementatie Solvency II & aanpassen rapportage kader aan IFRS	Actualiseren rapportagekader verzekeraars; Risicogebaseerde inrichting van het toezicht	Nieuw rapportagekader (met opties voor maatwerk) in concept gereed een maand na beschikbaar komen eerste ontwerp richtlijntekst
Goed voorbereid zijn op implementatie nieuwe Zorgverzekeringswet	Actueel beeld zorgverzekeraars; Ontwikkelen adequaat operationeel beleid	Vergunningverlening nieuwe verzekeraars binnen wettelijke termijn; Beoordeling plannen Ziekenfondsen binnen 2 maanden na ontvangst; Afstemming binnen 1 maand met relevante partijen indien implementatie problemen ontstaan
Betere uitvoering toezicht door implementatie FTK	Implementatie FTK voor pensioenfondsen; Meer aandacht voor kwantitatief risicobeheer	Beoordeling FTK-implementatie bij de 75 grootste fondsen in 2006 alsmede de fondsen met een dekkings- of reservetekort; Beoordeling aanvraag interne modellen
Goede implementatie risicoanalyse tool FIRM	Toezichthouders hebben opleiding FIRM gevolgd; Onder toezicht staande instellingen zijn opgenomen in FIRM	Opleiding voltooid 1e kwartaal 2006; Gemiddeld 80% van de onder toezicht staande instellingen worden in 2006 in FIRM opgenomen, waardoor toezicht grotendeels risicogebaseerd kan plaatsvinden
Toezicht herverzekeraars	Vorbereiding op implementatie toezicht herverzekeraars in 2007	Informatiebehoefte in kaart gebracht; Plan van aanpak voor organisatorische inbedding gereed
Invoering IFET	Geschikte statistieksystemen voor verschillende standaardrapportages	Gereed volgens mijlpalenplanning

2.1.2 Wat zijn de risico's en beheersmaatregelen

DNB onderkent een aantal risico's die het behalen van de toezichtgerelateerde doelstellingen in de weg kan staan. Onderstaande tabel presenteert de belangrijkste externe risico's, inclusief de belangrijkste beheersmaatregelen.

Tabel 2.2 Risico's en beheersmaatregelen

Risico's	Beheersmaatregelen
Vertraging in internationale besluitvorming omtrent Bazel II en Solvency II	Door flexibele inzet van capaciteit inspringen op internationale ontwikkelingen
Vertragingen en/of onduidelijkheden in nationale wetgeving- en beleidstrajecten, zoals in werking treden van FTK, Wft en Zorgverzekeringswet	Grotere betrokkenheid van DNB in het Haagse circuit, actief contacten onderhouden met het relevante netwerk; Kennis actueel houden bij medewerkers; Flexibel inzetten van capaciteit
Onvoldoende samenwerking met andere toezichthouders en handhavingspartners	Naleven van bestaande convenanten en waar nodig nieuwe opstellen; Regelmatig operationeel overleg met betrokken toezichthouders en handhavers

2.1.3 Wat gaan we doen om onze doelen te bereiken

Het bereiken van de hoofddoelstellingen van DNB op toezichtgebied zullen gerealiseerd worden door werkzaamheden in het kader van de hierboven beschreven projecten en overige activiteiten. In onderstaande tabel wordt weergegeven hoeveel fulltime equivalenten (fte's) voor het uitvoeren hiervan in 2006 worden ingezet, opgedeeld in werkzaamheden die worden uitgevoerd ten behoeve van het daadwerkelijke toezicht ('uitvoerende activiteiten' in onderstaande tabel) en in toezichtbrede activiteiten.

Tabel 2.3 Personele inzet per activiteit per doelgroep

Fte

	Bank- en ¹	Pen- sioen fond- sen	Verze- keraars (incl. Zorgwet)	Geld trans- actie kanto- ren	Beleg- gings instel- lingen	Effec- ten instel- lingen	Trust kanto- ren	WID MOT Sanctie wet ²	Totaal
Uitvoerende activiteiten									
Toetreding	8,8	7,1	8,0	0,8	2,0	1,0	1,0		28,7
Lopend toezicht	83,4	66,4	75,9	4,1	2,3	9,8	7,1	1,9	250,8
Handhaving	9,0	0,7	2,6	2,1	0,1	0,3	2,5		17,3
Statistiek	12,2	6,7	8,2	2,2	0,2	0,7	0,0		30,2
Totaal uitvoerend	113,4	80,9	94,7	9,2	4,7	11,7	10,6	1,9	327,1
Toezichtbrede activiteiten									
Kennisopbouw	2,2	0,4	2,2						4,8
Extern beleid en regelgeving	12,5	6,6	5,8	0,1	0,3	0,5	0,3	1,5	27,5
Intern beleid en regelgeving	8,7	5,5	5,9	0,4	0,1	1,3	0,5		22,4
Grote projecten ³	15,3	9,4	7,1		0,1	0,7	0,3		32,8
Externe communicatie	2,2	1,4	1,7			0,3			5,6
Totaal toezichtbreed	40,9	23,3	22,6	0,5	0,5	2,7	1,0	1,5	93,1
Totaal toezichtactiviteiten	154,3	104,2	117,3	9,8	5,2	14,5	11,7	3,4	420,2

¹ Banken inclusief Elektronische geldinstellingen en overige kredietinstellingen.

² Betreft enkel het toezicht in het kader van WID, MOT en Sanctiewet t.a.v. creditcardmaatschappijen en casino's.

³ Betreft Bazels Kapitaalakkoord II, FTK en Goed Toezicht

Bij de uitvoerende en toezichtbrede activiteiten is alleen de inzet voor primaire activiteiten meegenomen. Dit betekent dat ondersteunende fte's niet als zodanig zijn toegerekend maar wel via versleuteling in het financiële beeld worden betrokken. In 2006 zullen 420,2 fte's worden ingezet voor de toezichtactiviteiten, in 2005 is uitgegaan van 402,3 fte's.

Uitvoerende toezichtactiviteiten voor doelgroepen

De uitvoerende toezichtactiviteiten zijn onder te verdelen in de categorieën toetreding, lopend toezicht (inclusief beëindiging en fusies), handhaving en statistiek.

Toetreding

Het uitvoerende toezichtproces begint met het behandelen van een aanvraag door een instelling voor een vergunning. In de meeste gevallen resulteert dit in de afgifte van een dergelijke vergunning. In het kader van de behandeling wordt getoetst aan minimumvoorwaarden voor financiële zekerheid en behoorlijk bestuur, ondermeer de aanwezigheid van een minimumkapitaal, betrouwbare en deskundige bestuurders, betrouwbare commissarissen, (mede)beleidsbepalers (bestuurders en andere personen die sleutelposities bekleden), toereikende administratieve organisatie en een realistisch bedrijfsplan.

Anders dan andere bij DNB onder toezicht staande instellingen hebben pensioenfondsen geen vergunning nodig om in Nederland te kunnen opereren. Nieuwe pensioenfondsen zijn wel verplicht zich aan te melden, waarna DNB een procedure in gang zet om toezicht op de nieuwe instelling te houden.

Lopend toezicht

De vergunninghoudende instellingen⁴ worden geacht voortdurend te voldoen aan de vergunningvereisten. Hierop wordt toegezien in het kader van het lopend toezicht, de kern van de prudentiële toezichttaak van DNB. De intensiteit van het lopend toezicht wordt bepaald aan de hand van een analyse van de risico's die de instelling loopt en de mate waarin deze risico's beheerst worden. Ten eerste bestaat het lopend toezicht uit het verwerken en analyseren van de periodiek ontvangen financiële rapportages (waaronder managementrapportages, balanssamenstellingen, indicatoren voor liquiditeit en solvabiliteit, en gegevens over grote kredieten). Ten tweede behoort tot het lopend toezicht het voeren van gesprekken met bestuurders en andere sleutelfunctionarissen van de betreffende instelling, en ten derde het doen van onderzoeken bij de instelling zelf op diverse terreinen die bijvoorbeeld in het kader van de risicoanalyse naar boven zijn gekomen. Afhankelijk van de omvang van de instelling wordt periodiek gesproken met de externe accountant en actuaris (voor verzekeraars en pensioenfondsen) van de instelling.

Onderzoeken worden afgerond met een schriftelijk rapport van bevindingen, eventueel in combinatie met een formeel gesprek waarin de gewenste maatregelen ter verbetering worden besproken. De beoordeling kan ertoe leiden dat DNB het nodig acht aanvullende maatregelen te treffen, zoals het geven van een formele aanwijzing of het aanstellen van een stille curator. Tot het lopend toezicht wordt ook gerekend het zonedig optreden als toezichtregels worden overtreden.

---

⁴ Inclusief pensioenfondsen.

Handhaving

Met het oog op een solide en stabiel financieel stelsel en teneinde het vertrouwen van de burger daarin te beschermen, ziet DNB er op toe dat instellingen die niet over de juiste vergunningen beschikken van de markt worden geweerd. DNB signaleert overtredingen via onder andere eigen onderzoeken, intensieve samenwerking met andere toezichthouders, Fiod-ECD, het Openbaar Ministerie en door screening van Internet en andere media. Verder ontvangt DNB regelmatig signalen van het publiek. DNB gedooft niet en treft, indien zij overtreding constateert, maatregelen met het doel om de overtreding te stoppen en de ingelegde gelden terugbetaald te krijgen. Indien nodig worden maatregelen getroffen die een einde moeten maken aan de illegale activiteiten. DNB heeft daartoe de beschikking over diverse instrumenten, waaronder opleggen van een boete of dwangsom, aangifte, aanvragen noodregeling, doorhalen van registratie en intrekken vergunning.

Beëindiging en fusies

In de tabel 'Personele inzet per activiteit per doelgroep' komt de post 'beëindiging en fusies' niet apart terug omdat deze activiteit deels valt onder lopend toezicht en deels onder handhaving. DNB is echter wel betrokken bij beëindigingen en fusies. Wanneer een onder toezicht staande instelling in onoverkomelijke financiële problemen komt, of wanneer de activiteiten van een illegale aanbieder van financiële diensten worden beëindigd, draagt DNB in samenwerking met andere betrokken instanties zorg voor een ordentelijke beëindiging van de bedrijfsvoering. Bij fusies zal DNB vaststellen dat deze plaatsvinden binnen de wettelijke kaders van de toezichtswet zodat kan worden zorggedragen dat de fusies vanuit toezichtsoptiek ordentelijk verlopen.

DNB ziet ook toe op de afwikkeling van de pensioenverplichtingen bij een vrijwillige liquidatie van onder toezicht staande pensioenfondsen. Er kunnen verschillende redenen zijn om een fonds te liquideren: inkrimping van het deelnemersbestand, toetreding tot een bedrijfstakpensioenfonds, een fusie of bedrijfsovername. Ook het niet langer kunnen voldoen aan de eisen die worden gesteld aan de financiële of bestuurlijke opzet van pensioenfondsen heeft in een aantal gevallen geleid tot overdracht van de pensioenverplichtingen aan een andere instelling, gevolgd door een liquidatie van het pensioenfonds.

Statistiek

Aan de basis van het reguliere toezicht staat het signaleren van algemene ontwikkelingen die een belangrijke invloed kunnen hebben op de solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit van de instellingen. Hiertoe wordt de ontvangen statistische informatie over de onder toezicht staande instellingen gebruikt. Deze gegevens worden verwerkt, waar relevant getoetst aan de relevante voorschriften en vergeleken met algemene marktontwikkelingen.

Toezichtbrede activiteiten

De toezichtbrede activiteiten die voor alle toezichtdoelgroepen worden uitgevoerd, zijn onder te verdelen in de categorieën kennisopbouw, extern beleid en regelgeving, intern beleid en externe communicatie.

Kennisopbouw

Kennisopbouw is van belang voor het tijdig onderkennen van structurele veranderprocessen in de financiële sector en het bijdragen aan de kwaliteit van het financiële toezicht van DNB. Behalve onderzoek gericht op ontwikkelingen in de financiële sector en het toezicht daarop, zal ook micro-onderzoek naar risicodeterminanten verder worden ingericht. Dit onderzoek levert een belangrijke bijdrage aan de implementatie van Bazel II en het FTK en de verdere ontwikkeling van Solvency II. Het handhaven van een hoog niveau is hierbij van direct belang, omdat dat bijdraagt aan de mogelijkheden de internationale ontwikkelingen van de toekomstige toezichtstaken in voor Nederland gunstige richting te beïnvloeden.

Extern beleid en regelgeving

Het externe beleid van DNB heeft twee pijlers: de actieve participatie in en beïnvloeding van (inter)nationale overleggremia en de bijdrage aan nationale wet- en regelgeving. De inzet bij de vorming van het extern beleid wordt bepaald door de verantwoordelijkheid voor de financiële soliditeit van de sector als geheel, een verantwoorde afweging tussen de belangen van de toezichthouder (adequaat toezicht) en de onder toezicht staande instellingen (beperkte administratieve lasten) en het bewaken van het 'level playing field'. Een speerpunt in 2006 is een consistente implementatie van Bazel II, zowel in Europees (CEBS, internationaal overlegorgaan ter advisering over EU regelgeving voor toezichthouders op banken) als mondiaal (Bazels Comité) verband. In het kader van Solvency II worden in Europees verband (CEIOPS) 'calls for advice' van de Europese Commissie behandeld. DNB is hierbij actief betrokken. Op nationaal niveau adviseert DNB de ministers van Financiën, SZW (voor pensioenuitvoerders) en VWS (voor zorgverzekeraars) over nationale wet- en regelgeving, en worden de bedrijfstakingen en andere toezichthouders regelmatig geconsulteerd.

Intern beleid

Het interne beleid van DNB is er op gericht de uitvoerende toezichttaken goed en consistent te vervullen, door de organisatie goed voor te bereiden op aanpassingen in de regelgeving en door adequate en efficiënte toezichtinstrumenten te ontwikkelen en de bestaande instrumenten te verbeteren. In 2006 zijn de belangrijkste projecten op dit terrein de invoering van het nieuwe kapitaalakkoord Bazel II, de introductie van het FTK en de implementatie van de Zorgverzekeringswet.

Externe communicatie

Voor effectief toezicht is heldere communicatie met de sector en het publiek onontbeerlijk. DNB zal in 2006 een aantal concrete stappen ondernemen om transparantie van beleid en beleidsvorming te verbeteren. De toegankelijkheid van regelgeving wordt bij de herziening van de Wft verbeterd. De toegankelijkheid van regelgeving wordt bij de invoering van de Wft en PW verbeterd door op één plek alle wet- en regelgeving in elektronische vorm op de website van DNB beschikbaar te stellen. Ook wordt een nieuw consultatieprotocol uitgewerkt.

Samenwerking

Naast de hierboven genoemde activiteiten, is goede samenwerking met de Autoriteit Financiële Markten (AFM) van groot belang. Teneinde overlap tussen beide toezichthouders te voorkomen werken DNB en de AFM samen op basis van een convenant tot samenwerking en coördinatie. De AFM voert het gedragstoezicht uit op alle doelgroepen. Voor beleggings- en effecteninstellingen verzorgt DNB de prudentiële beoordeling van vergunningaanvragen en rapporteert zij hierover aan de AFM, terwijl de AFM de vergunningverstrekking en het gedragsdeel van de beoordeling voor haar rekening neemt.

Om de integriteit van alle getoetste bestuurders te waarborgen, is in het convenant tussen de AFM en DNB overeengekomen dat beide partijen vanaf 2005 informatie zullen uitwisselen over alle te toetsen bestuurders. Het gaat hierbij om grote aantallen. Voordeel hiervan is het beperken van de bijkomende administratieve lasten in de sector doordat de toezichthouders gebruik maken van informatie die reeds bij de andere toezichthouder beschikbaar is. De met deze informatie-uitwisseling gemoeide kosten wegen niet op tegen de maatschappelijke kosten die anders zouden ontstaan. DNB doet op jaarbasis 1.900 verzoeken aan de AFM; DNB ontvangt circa 600 verzoeken van de AFM. Als gevolg van de invoering van de Wet financiële dienstverlening zal het aantal informatieverzoeken van de AFM aan DNB aanzienlijk toenemen (in totaal komen er circa 23.000 bestuurders onder toezicht van de AFM, waarbij jaarlijks veel mutaties zullen plaatsvinden). Daarnaast zal de Wet Toezicht Accountantsorganisaties binnenkort in werking treden (circa 1.400 bestuurders). In totaal zal DNB naar verwachting jaarlijks 2.200 verzoeken meer ontvangen. Concrete werkzaamheden in dit kader betreffen de controle of de betreffende bestuurders al eens door DNB zijn getoetst en de vaststelling of in andere bronnen van DNB informatie beschikbaar is.

Met deze informatie-uitwisseling was geen rekening gehouden in de begroting 2005. Om deze toegenomen informatie-uitwisseling op dit gebied daadwerkelijk te realiseren, is een structurele capaciteitsuitbreiding van beperkte omvang noodzakelijk.

Met het oog op handhaving werkt DNB intensief samen met andere toezichthouders, Fiod-ECD en het Openbaar Ministerie.

2.1.4 Wat gaat het kosten / financiering

Begrote kosten per doelgroep

In deze paragraaf volgt eerst de begroting per toezichtdoelgroep. Deze is incrementeel opgesteld op basis van de begroting 2005 (top-down op basis van historische kaders) en wordt ter instemming voorgelegd aan de verantwoordelijke ministers. Naast de begroting is een interne raming opgesteld (bottom-up op basis van de werkzaamheden conform het huidige geplande beleid). De formele begroting en interne raming wijken van elkaar af. De afwijkingen en bijbehorende implicaties worden verderop in deze paragraaf toegelicht.

Tabel 2.4 Begrote kosten per doelgroep 2005-2006

EUR miljoen

	Bank- en ¹	Pen- sioen fond- sen	Verze- keraars (incl. Zorgwet)	Geld trans- actie kanto- ren	Beleg- gings instel- lingen	Effec- ten instel- lingen	Trust kan- toren	WID MOT Sanctie wet ²	Totaal
Begroting 2005	39,19	20,80	20,00	2,24	0,55	3,27	3,23	0,76	90,04
Externe ontwikkeling									
ZVW			2,00						2,00
Overige nieuwe taken	0,04	0,10	0,44	0,01	0,46	0,40	0,01	0,00	1,46
Professionalisering									
Groeiafspraken PVK			1,16						1,16
Integriteitstoezicht	0,07	0,18	0,07	0,01	0,00	0,00	0,02	0,00	0,35
Efficientievoordelen door fusie	-0,35	-0,18	-0,18	-0,02	0,00	-0,03	-0,03	-0,01	-0,80
Efficientieslag effectentoezicht						-0,20			-0,20
Overige effecten	-0,07	-0,04	-0,04	0,00	0,00	-0,01	-0,01	0,00	-0,17
Begroting 2006 (prijspeil 2005)	38,88	20,86	23,45	2,24	1,00	3,44	3,23	0,75	93,84
Inflatie (1,5%)	0,58	0,31	0,35	0,03	0,02	0,05	0,05	0,01	1,41
Begroting 2006 (prijspeil 2006)	39,46	21,17	23,81	2,27	1,02	3,49	3,27	0,76	95,25

¹ Banken inclusief Elektronische geldinstellingen en overige kredietinstellingen.

² Betreft enkel het toezicht in het kader van WID, MOT en Sanctiewetgeving t.a.v. creditcardmaatschappijen en casino's

Tabel 2.4 bevat de begroting per doelgroep. Deze is opgesteld vanuit het historische kader en de incrementele ontwikkelingen ten opzichte van 2005. De incrementele ontwikkelingen zijn onderverdeeld naar:

- Zorgverzekeringswet (Zvw): invoering van het toezicht op zorgverzekeraars.
- Overige nieuwe taken:
  - uitbreiding prudentieel toezicht als gevolg van de herziening van de Wtb;
  - overheveling van de taken van de AFM naar DNB met betrekking tot het verstrekken van verklaringen van geen bezwaar (VVGB's) aan effecteninstellingen als gevolg van de invoering van de Wft;
  - voorbereiding en invoering van het toezicht op herverzekeraars;
  - uitbreiding informatie-uitwisseling met de AFM over bestuurderstoetsing.
- Laatste tranche groeiafspraken PVK.
- Integriteitstoezicht met betrekking tot bestuurderstoetsing.
- FTK: meer aandacht aan kwantitatief risicobeheer.
- Efficiëntievoordelen fusie.
- Efficiëntieslag effectentoezicht.
- Overige effecten en inflatie.

Hieronder wordt ingegaan op de efficiëntievoordelen van de fusie, de kosten in verband met de informatie-uitwisseling met de AFM, de overige effecten en de uitgangspunten met betrekking tot inflatie. De overige ontwikkelingen per doelgroep worden toegelicht in de afzonderlijke paragrafen van paragraaf 2.2.

De efficiëntievoordelen van de fusie tussen DNB en PVK zijn geschat op basis van de DNB-brede besparingen conform de implementatieplanning en een top-down toerekening daarvan naar Toezicht. In de toezichtbegroting voor 2005 was ten opzichte van 2004 reeds een besparing van € 6,1 miljoen opgenomen. Van de resterende besparingen als gevolg van de fusie en reorganisatie wordt in de toezichtbegroting voor 2006 nog eens €0,8 miljoen gerealiseerd. Gezamenlijk is dit aanzienlijk meer dan de €5,0 miljoen die door de minister aan de Tweede Kamer is toegezegd. Aangezien PVK voorafgaande aan de fusie over een efficiëntere interne organisatie beschikte, treden de efficiëntievoordelen vooral op bij het toezicht op banken en overige financiële instellingen.

Tot op heden heeft de informatie-uitwisseling met de AFM over bestuurderstoetsing met gesloten beurs plaatsgevonden. In lijn met deze afspraak zijn de extra kosten betreffende de verwachte toename van het aantal verzoeken van de AFM (zie paragraaf 2.1.3, Samenwerking) verdeeld over de sectoren die onder toezicht van DNB staan (naar rato van de verdeling van door DNB te toetsen bestuurders). Samen met de AFM zal deze afspraak worden geëvalueerd, waarbij een

optimale balans tussen verfijning van de toerekening van kosten en de daarmee samenhangende administratieve lasten het uitgangspunt is.

De overige effecten betreffen een saldo van ontwikkelingen in loonkosten, pensioenlasten, afschrijvingen en enkele (deels tijdelijke) aanpassingen in de ondersteuning (bijvoorbeeld kosten gemoeid met het op afstand plaatsen van het pensioenfonds van DNB).

Voor de bepaling van het inflatiepercentage is gebruik gemaakt van een inschatting van de DNB-gerelateerde loonontwikkelingen en prijsinflatie voor de niet-loongerelateerde kosten.

In bijlage 4 is een tabel met de historische ontwikkeling van de toezichtkosten opgenomen.

Interne raming kosten per activiteit per doelgroep

Bij de hiervoor gepresenteerde begroting per doelgroep past de volgende kanttekening. Op basis van de interne raming⁵ van de toezichtkosten kan namelijk worden geconcludeerd dat:

- a) in de interne raming de toezichtkosten voor de doelgroepen gezamenlijk binnen de totale toezichtbegroting blijven. Dit is mede het gevolg van toenemende inspanningen op het gebied van kostenbeheersing bij DNB.
- b) de kosten per doelgroep in de interne raming een verdelingsprobleem laten zien. De kosten voor het pensioen- en verzekeringstoezicht zouden aanzienlijk hoger uitvallen, terwijl de kosten voor het banktoezicht lager zouden zijn.

De interne raming is opgenomen in bijlage 1. Deze raming is bottom-up opgesteld op basis van de geraamde toezichtinspanning per doelgroep en activiteit, inclusief de aan toezicht gerelateerde ondersteunende activiteiten van DNB. Voor de ondersteunende activiteiten is inmiddels aan de hand van de in het afgelopen jaar opgebouwde ervaringscijfers over de nieuwe organisatie een veel nauwkeuriger toerekening mogelijk voor het deel dat betrekking heeft op toezicht.

De belangrijkste oorzaken voor de verschillen tussen de interne raming en de begroting zijn:

1. Het kader voor het pensioen- en verzekeringstoezicht is vijf jaar geleden bepaald op een moment dat het ondersteuningsniveau van de voormalige PVK - met name ondersteunende activiteiten - relatief beperkt was. Het kader voor het toezicht van de voormalige DNB is twee jaar geleden vastgesteld. Het ondersteuningsniveau van DNB was op dat moment relatief hoog. Via de reorganisatie die samenhang met de fusie heeft een belangrijke efficiëntieverbetering plaatsgevonden in de ondersteuning van DNB. Dit blijkt uit de ontwikkeling van de toezichtkosten (zie bijlage 4). De ondersteuningskosten zijn echter nog

---

⁵ Het effect van de toepassing van Richtlijn 271 van Raad van Jaarverslaggeving, Personeelsbeloningen, op de pensioenlast is nog niet meegenomen (verhoging toezichtkosten 2006 geraamd op circa €2,6 miljoen).

steeds aanzienlijk hoger dan in het kader voor pensioen- en verzekeringstoezicht in 2001 kon worden voorzien. Aangezien de personele inzet (in fte) de belangrijkste 'cost-driver' is voor de toerekening van de ondersteuningskosten per doelgroep, zijn de kosten per directe toezichtmedewerker (fte) in de interne (op realistische uitgangspunten gebaseerde) raming voor het pensioen- en verzekeringstoezicht in 2006 hoger dan de kosten per medewerker (fte) in de begroting op basis van het kader. Voor het banken en overige toezicht is - mede als gevolg van de efficiëntieverbetering - een omgekeerde trend waarneembaar. Het zichtbaar worden van deze ontwikkeling is mede het gevolg van de opgebouwde ervaringscijfers in het afgelopen jaar en de verbeteringen in het kostentoerekeningsmodel.

2. De loonkosten van de voormalige PVK lagen gemiddeld op een lager niveau dan de loonkosten van DNB. De lonen groeien als gevolg van de fusie naar elkaar toe. Ook dit resulteert in hogere kosten voor het pensioen- en verzekeringstoezicht.

Onderstaande tabel toont de scheefgroei in de verhouding tussen de kosten en de bijbehorende (primaire) personele inzet voor het voormalige PVK- en DNB-toezicht. Tevens blijkt dat deze verhouding in de interne raming veel dichterbij elkaar ligt.

Tabel 2.5 Toezichtkosten per fte in 2006

	P en V	Overig	Eenheid
Personele inzet (in fte's)	221,5	198,7	fte
Begrote kosten	44,98	50,27	€ miljoen
Interne raming	47,94	46,78	€ miljoen
Begrote kosten per fte	0,203	0,253	€ miljoen per fte
Interne raming per fte	0,216	0,235	€ miljoen per fte

DNB zal zich inspannen om voor elke doelgroep binnen de formele begroting uit te komen. Uit de hierboven gepresenteerde cijfers blijkt echter dat de verschillen in de begrote kosten per fte tussen het P en V toezicht en het overige toezicht groot zijn.

De toerekening van pensioenlasten vormt een belangrijk aandachtspunt. De toegerekende pensioenlasten zijn gebaseerd op de premiebijdrage aan het pensioenfonds van DNB. De aanvullende pensioenlasten in 2006 op grond van Richtlijn 271 voor de Jaarverslaggeving (RJ271) zijn nog niet in de kosten opgenomen. De reden hiervoor is dat DNB nog onderzoekt of de doorbelasting aan de onder toezicht staande instellingen moet worden gebaseerd op de pensioenlasten op grond van RJ271 of op de (meer) stabiele premiebijdrage aan het pensioenfonds. Doorbelasting op basis van RJ271 zou voor de toezichtkosten in 2006 een verhoging van naar verwachting €2,6 miljoen tot gevolg hebben.

Financiering toezichtkosten

De financiering van de kosten van toezicht, waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen de overheidsbijdrage en de bijdrage van de sector, is in onderstaande tabel 'Financiering toezichtkosten' opgenomen, inclusief een vergelijking met de bijdrage in 2005. De overheidsbijdrage is bedoeld ter financiering van toezichtactiviteiten op het vlak van repressieve handhaving en integriteitstoezicht zoals beschreven in het rapport van de werkgroep Herziening financiering toezicht. Een overzicht van de heffingssystematiek is opgenomen in bijlage 3.

Tabel 2.6 Financiering toezicht

EUR miljoen

	Bank- en ¹	Pen- sioen fond- sen	Verze- keraars	Geld trans- actie kanto- ren	Beleg- gings instel- lingen	Effec- ten instel- lingen	Trust kanto- ren	WID MOT sanctie wet	Totaal
Begrote kosten 2006	39,46	21,17	23,81	2,27	1,02	3,49	3,27	0,76	95,25
Financiering Overheid									
Reguliere overheidsbijdrage	5,27	2,33	2,62	1,50	0,14	0,47	2,42	0,76	15,50
Aanvullende bijdrage ²				0,45					0,45
Totaal overheid	5,27	2,33	2,62	1,94	0,14	0,47	2,42	0,76	15,95
Bijdrage sector 2006³	34,19	18,84	21,19	0,33	0,88	3,02	0,85	0,00	79,30
Bijdrage sector 2005	23,19	18,91	16,19	0,33	0,55	2,62	0,62	0,00	62,41

¹ Banken inclusief Electronische geldinstellingen en overige kredietinstellingen (niet banken).

² Aanvullende bijdrage voor Wtg op basis van afspraken met Financiën in december 2003.

³ Bijdrage trustkantoren in 2005 en 2006 is inclusief 10% van de aanloopkosten.

Toelichting:

- Voor het pensioen- en verzekeringstoezicht is een overheidsbijdrage van 11% afgesproken en voor het toezicht op banken en overige financiële instellingen gezamenlijk een bijdrage van 21%. De bijdrage per doelgroep kan echter verschillen. Dit is afhankelijk van de omvang van de repressieve handhaving en het integriteitstoezicht van de betreffende doelgroep.
- Met de banken was voor 2004 en 2005 een ingroeimodel voor de bijdrage in de toezichtkosten afgesproken. Met ingang van 2006 betalen banken de volledige bijdrage.
- De aanvullende bijdrage voor de geldtransactiekantoren bestaat uit twee componenten: i) extra bijdrage van 0,49% van de overheid en ii) een vaste bijdrage van DNB van €0,2 miljoen in verband met de bijdrage van toezicht op geldtransactiekantoren voor het betalingsverkeer.
- De overheidsbijdrage voor trustkantoren is 80% van de begrote toezichtkosten in 2006. Naast de verrekening van de begrote kosten voor 2006, betalen de trustkantoren in 2006 €0,2 miljoen ter dekking van de aanloopkosten voor dit toezicht (10% van de totale aanloopkosten).

- De Wid/Wet Mot/Sanctiewet wordt volledig door de overheid gefinancierd.

2.2 Toezicht per doelgroep

Vooruitlopend op de totstandkoming van de Wet Financieel Toezicht (Wft), is deze begroting opgesteld op het niveau van de verschillende toezichtdoelgroepen van DNB en komen de VBTB-vragen voor iedere afzonderlijke doelgroep aan de orde. De uitvoerende en toezichtbrede activiteiten worden (op onderdelen) voor de meeste toezichtdoelgroepen uitgevoerd, waarbij wordt opgemerkt dat veel activiteiten voor de verschillende sectoren vergelijkbaar zijn. Tenzij de activiteiten op deze gebieden afwijken van wat hierboven staat beschreven, of indien er specifieke activiteiten en aandachtsgebieden voor 2006 gepland zijn, komen deze reguliere activiteiten daarom hieronder niet meer ter sprake.

Achtereenvolgens worden de volgende doelgroepen besproken: banken, pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen, geldtransactiekantoren, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, trustkantoren en integriteitstoezicht (WID/Wet MOT/sanctiewet).

2.2.1 Banken, €39,46 miljoen

Op basis van de Wet toezicht kredietwezen 1992 (Wtk) houdt DNB prudentieel toezicht op circa 90 in Nederland ingeschreven banken, waarvan een aantal onderdeel is van een financieel conglomeraat.

Wat willen we bereiken

De algemene doelstelling bij het toezicht op banken is het behoud en zonodig vergroten van de stabiliteit van het financiële stelsel door het bevorderen of verder versterken van de soliditeit en integriteit van de individuele instellingen. Het toezicht is vooral gericht op het voorkomen van problemen bij onder toezicht staande instellingen en de bescherming van het belang van de spaarders. Als er problemen ontstaan, worden deze zo goed en snel als mogelijk opgelost. Dit vereist dat DNB beschikt over een actueel en getrouw beeld van de onder toezicht staande instellingen zodat eventuele interventies tijdig en effectief kunnen plaatsvinden. Een kwalitatief goed handhavingproces (vooral gericht op illegale bankinstellingen) en een adequaat integriteitproces zijn van belang om de sector 'schoon' te houden. Deze processen vinden plaats in samenwerking met andere toezichthouders en handhavingpartners.

De belangrijkste operationele doelstellingen van het banktoezicht zijn in onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.2.1 Belangrijkste doelstellingen Banken

Doelstelling	Indicator	Streefwaarde
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht	Vastlegging risicoscores van alle instellingen in het nieuwe risicotool FIRM per 31 december 2006
Goede uitvoering van het toezicht: interventies	Effectieve en tijdige interventies	Actieve aanpak probleem dossiers. Afhandeling uiterlijk binnen 1 jaar, afhankelijk van externe ontwikkelingen
Goede uitvoering van het toezicht: integriteit	Intensivering integriteitstoezicht door directe toezichtafdelingen	Kennisoverdracht van expertise centrum Integriteit naar toezichtuitvoering voor 30 juni 2006; Opstellen werkprogramma's voor 31 december 2006; Uitvoeren van integriteitonderzoeken op basis van resultaten FIRM

Wat gaan we daarvoor doen

Jaarlijks wordt per onder toezicht staande bank een plan opgesteld voor de toezichtactiviteiten ter verwezenlijking van eerder genoemde doelstellingen. In dit plan worden activiteiten gericht op toetreding, regulier toezicht en handhaving onderscheiden.

Wat gaat het kosten

De kosten voor banken voor 2006 worden begroot op €39,46 miljoen. Mede als gevolg van de efficiëntieslag die samenging met de fusie (zie paragraaf 2.1.4) ontstaat in reële termen een daling van €0,31 miljoen. Als gevolg van de ingecalculerde inflatie van 1,5% stijgen de toezichtkosten per saldo €0,27 miljoen ten opzichte van 2005. Naast inflatie kunnen de volgende effecten worden onderscheiden:

- De uitbreiding van de informatie-uitwisseling met de AFM betreffende de toetsing van bestuurders resulteert voor banken in een beperkte stijging (€0,04 miljoen), zie ook paragraaf 2.1.3, Samenwerking.
- Uitbreiding van het integriteitstoezicht met betrekking tot bestuurderstoetsing als gevolg van het toenemende aantal zwaardere en ingewikkelder antecedenten, inclusief de bijbehorende afhandeling van (negatieve) beschikkingen (€0,07 miljoen), zie paragraaf 2.1.1 'Wat willen we bereiken'.
- De efficiëntievoordelen van de fusie (- €0,35 miljoen), zie ook paragraaf 2.1.4.
- Overige effecten (- €0,07 miljoen).

2.2.2 Pensioenfondsen, €21,17 miljoen

In het kader van de Pensioen- en spaarfondsenwet (Psw), Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds (Bpf) en Wet betreffende verplichte deelneming in een beroepspensioenregeling (Bpr), houdt DNB toezicht op circa 830 pensioenfondsen. De invoering van FTK zal plaatsvinden op 1 januari 2007.

Wat willen we bereiken

De belangrijkste doelstelling van het toezicht van DNB op de pensioenfondsen is de bescherming van de financiële aanspraken van de deelnemers van de pensioenfondsen en de bewaking van de soliditeit en integriteit van de individuele instellingen, zodat wordt bijgedragen aan de soliditeit van de financiële sector. Hiervoor is nodig dat een actueel en getrouw beeld van de onder toezicht staande fondsen wordt verkregen, op basis van risicogestuurd dus effectief en efficiënt toezicht en het voortvarend aanpakken van probleem dossiers. De belangrijkste operationele doelstellingen zijn in onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.2.2 Belangrijkste doelstellingen Pensioenfondsen

Doelstelling	Indicator	Streefwaarde
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht	Vastlegging risicoscores van 60% van de instellingen in het nieuwe risicotool FIRM per 31 december 2006
Goede uitvoering van het toezicht: interventies	Effectieve en tijdige interventies	Actieve aanpak probleem-dossiers. Afhandeling binnen 1 jaar, afhankelijk van externe ontwikkelingen
Goede uitvoering van het toezicht: integriteit	Intensivering integriteitstoezicht door directe toezichtafdelingen	Kennisoverdracht van expertise centrum Integriteit naar toezichtuitvoering voor 30 juni 2006; Opstellen werkprogramma's voor 31 december 2006; Uitvoeren van integriteitonderzoeken
Goed voorbereid zijn op externe ontwikkelingen	Anticiperen op situatie van een langdurig lage rente	Onderzoek naar risicobewust zijn fondsen en naar gedragsreacties (toenemend gebruik alternatieve beleggingsconstructies)

Wat gaan we daarvoor doen

In een pensioenwereld waar de ontwikkelingen elkaar snel opvolgen, is het risicogebaseerd toezicht verder optimaliseren één van de belangrijkste doelstellingen. Een dergelijk toezicht wordt gerealiseerd als doorlopend een actueel en getrouw beeld aanwezig is van (het risicoprofiel van) de pensioenfondsen. Het eind 2005 operationeel geworden risicotool FIRM zal hieraan een belangrijke bijdrage leveren, waarbij het uitgangspunt is dat met ingang van het 2^e kwartaal van 2006 dit instrument voor alle fondsen zal worden gehanteerd. Het aantal contacten met onder toezicht staande instellingen in de vorm van onderzoeken en gesprekken zal in dit kader in 2006 toenemen. Deze contacten zullen risicogebaseerd worden ingepland. Op grond van het voorgaande wordt verwacht dat in de loop van 2007 van alle fondsen in continuïteit een actueel en getrouw beeld (op het gewenste niveau) aanwezig is.

Het afwikkelen van probleem dossiers door tijdige en effectieve interventies blijft voorrang houden om calamiteiten te voorkomen.

Naast het prudentieel toezicht op pensioenfondsen houdt DNB ook materieel toezicht op deze instellingen. Het materiële toezicht betreft met name het (voor zover mogelijk risicogebaseerd) inhoudelijk beoordelen en toetsen van de mate waarin statuten en reglementen van de onder toezicht gestelde instellingen voldoen aan de wet en andere relevante regelgeving.

Bijzondere aandachtsgebieden

Voor 2006 gelden voor het toezicht op pensioenfondsen in het bijzonder de navolgende aandachtsgebieden:

- Bij de grote fondsen en de fondsen met een dekkings- of reservetekort zullen de bestaande herstelplannen tegen het licht worden gehouden. DNB zal de interne modellen, die de instellingen willen gebruiken, beoordelen. Omdat het FTK in 2006 nog niet dwingend wordt voorgeschreven, zal het overgangsregime langer van kracht blijven en blijft de situatie bestaan dat de fondsen de keuze hebben tussen toezicht op basis van de Psw) dan wel op basis van het overgangsregime FTK. Naar verwachting zullen in dat geval meer fondsen overstappen op het overgangsregime. Het uitstel van het FTK zal worden gebruikt om de kwaliteit van de introductie te verhogen, zodat na de formele start van het FTK zo weinig mogelijk corrigerende maatregelen bij fondsen nodig zijn. Voor zover de ingeplande tijd voor de introductie van het FTK niet nodig is voor voornoemde werkzaamheden, kan de resterende tijd in 2006 ondermeer worden ingezet voor het versnellen van het proces om van alle fondsen een actueel en getrouw beeld te verkrijgen.
- Mede in het licht van de maatschappelijke aandacht voor integriteit zal in 2006 meer tijd worden besteed aan hierop gericht toezicht, en speciaal aan het (uitbestede) vermogensbeheer.
- Een ander aandachtspunt voor 2006 is het effect van een mogelijk langdurig lage rente. Bij de fondsen zal worden nagegaan in hoeverre hier zicht op bestaat c.q. men zich hierop

voorbereidt. Ook zal DNB alert zijn op het gebruik van alternatieve/risicovolle beleggingen en zal toezien op de inzet van de juiste beheersmaatregelen door fondsen.

Wat gaat het kosten

De totale kosten voor pensioenfondsen voor 2006 worden begroot op €21,17 miljoen. In reële termen blijven de kosten van het pensioentoezicht gelijk. Er zijn enkele intensiveringen die grotendeels worden opgevangen via bereikte efficiëntievoordelen. De stijging van per saldo € 0,37 miljoen ten opzichte van 2005 wordt veroorzaakt met name door inflatie (€0,31 miljoen). Naast inflatie kunnen de volgende effecten worden onderscheiden:

- De uitbreiding van de informatie-uitwisseling met de AFM betreffende de toetsing van bestuurders resulteert in een beperkte stijging (€0,10 miljoen), zie ook paragraaf 2.1.3, Samenwerking.
- De noodzaak tot uitbreiding van het integriteitstoezicht met betrekking tot bestuurderstoetsing als gevolg van het toenemende aantal zwaardere en ingewikkelder antecedenten, inclusief de bijbehorende afhandeling van (negatieve) beschikkingen (€0,18 miljoen), zie paragraaf 2.1.1 'Wat willen we bereiken'.
- De efficiëntievoordelen van de fusie (- €0,18 miljoen), zie ook paragraaf 2.1.4.
- Overige effecten (- €0,04).

De kosten voor het materiële toezicht op pensioenfondsen uit hoofde van de Psw zijn inbegrepen in de begrote toezichtkosten⁶.

2.2.3 Verzekeringsmaatschappijen, €23,81 miljoen

DNB houdt krachtens de Wet toezicht verzekeringsonderneming 1993 (Wtv), de Wet toezicht natuura-uitvaartverzekeringsonderneming (Wtn) en het Besluit vrijgestelde onderlinge waarborgmaatschappijen 1994 (Bvow) toezicht op circa 495 verzekeraars, waarvan een aantal onderdeel is van een financieel conglomeraat.

Wat willen we bereiken

Binnen de algemene doelstelling van stabiliteit van het financiële stelsel staat het belang van polishouders bij het verzekeringstoezicht centraal. Voor 2006 geldt dat de reeds ingezette professionalisering van het risicogebaseerd toezicht op verzekeringsondernemingen gecontinueerd zal worden. DNB wil bereiken dat een zodanig actueel en getrouw beeld ontstaat van het risicoprofiel van de onder toezicht staande instellingen, dat met name de grootste - latente - prudentiële knelpunten bij instellingen vroegtijdig worden gesignaleerd en zo nodig tot oplossing worden gebracht.

---

⁶ De kosten voor het materiële toezicht op rechtstreekse regelingen wordt aan verzekeraars toegerekend.

Een bijzonder element in 2006 is een verwachte uitbreiding van het toezicht op een aantal nieuwe ziektekostenverzekeraars als uitvloeisel van de wijzigingen in de zorgverzekeringswetgeving. In 2005 is daartoe al een kenniscentrum op het gebied van de zorg ingericht bestaande uit interne deskundigen met operationele en beleidsmatige ervaring.

Net als bij de banken en pensioenfondsen, zal in 2006 verder worden gewerkt aan versterking van het integriteitstoezicht bij verzekeringsinstellingen, gericht op het tegengaan van witwassen, fraude en terrorismefinanciering.

Een macro-economisch gegeven, namelijk het lage renteniveau op de geld- en kapitaalmarkt, zal voor het micro-prudentiële toezicht op leven- en naturaverzekeraars een bijzonder punt van aandacht zijn.

De belangrijkste operationele doelstellingen zijn in onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.2.3 Belangrijkste doelstellingen Verzekeringsmaatschappijen

Doelstelling	Indicator	Streefwaarde
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht	Vastlegging risicoscores van 60% van de instellingen in het nieuwe risicotool FIRM per 31 december 2006
Goede uitvoering van het toezicht: interventies	Effectieve en tijdige interventies	Actieve aanpak probleem-dossiers. Afhandeling binnen 1 jaar, afhankelijk van externe ontwikkelingen
Goede uitvoering van het toezicht: integriteit	Intensivering integriteitstoezicht door directe toezichtafdelingen	Kennisoverdracht van expertise centrum Integriteit naar toezichtuitvoering voor 30 juni 2006; Opstellen werkprogramma's voor 31 december 2006; Uitvoeren van integriteitonderzoeken op basis van resultaten FIRM

Wat gaan we daarvoor doen

Het prudentiële toezicht op verzekeraars zal in 2006, evenals in voorgaande jaren in belangrijke mate gebaseerd zijn op een ex post-oordeelvorming over de aan de bedrijfsvoering van verzekeringsinstellingen verbonden risico's en over de kwaliteit van de beheersingsorganisatie bij de desbetreffende verzekeraars.

In 2005 is gebleken dat het treffen van formele maatregelen jegens instellingen en personen met enige regelmaat noodzakelijk is ten einde de belangen van verzekerden op de langere termijn veilig te stellen. Voor dit doel is begin 2005 begonnen met het uitbreiden van de groep van personen die in voorkomende dossiers door DNB als stille curator kunnen worden aangesteld. DNB is voornemens periodiek met deze groep bijeen te komen om ervaringen uit te wisselen en 'best practices' te bespreken.

Wat gaat het kosten

De totale kosten voor verzekeringsmaatschappijen voor 2006 worden begroot op €23,81 miljoen. De reële stijging is €3,45 miljoen (inflatie €0,35 miljoen). De stijging wordt voor circa 90% veroorzaakt door de invoering van het toezicht op zorgverzekeraars en het verder invullen van de intensiveringafspraken die in 2001 voor bestaande toezichttaken zijn gemaakt. Naast inflatie kunnen de volgende effecten worden onderscheiden:

- Invoering van het toezicht op zorgverzekeraars (€2,00 miljoen): Als gevolg van de invoering van de Zorgverzekeringswet (Zvw) komen circa 46 zorgverzekeraars onder toezicht van DNB. De geïdentificeerde activiteiten en daarbij behorende toezichtcapaciteit resulteert in een schatting van de benodigde additionele middelen van €4,10 miljoen. De taxatie van de benodigde middelen is te beschouwen als een eerste aanzet vanwege de vele onzekerheden, zowel politiek als feitelijk, die met de implementatie van de Zorgverzekeringswet verband houden. Vanwege deze onzekerheden en het continue streven naar efficiëntie wil DNB de kostenstijging voor 2006 vooralsnog beperken tot €2,00 miljoen. Mocht dit in de praktijk onvoldoende blijken te zijn om de nieuwe taak naar behoren uit te voeren, dan zal de omvang van de uitbreiding (mogelijk nog tijdens het begrotingsjaar) worden heroverwogen. Ook is op dit moment nog onvoldoende zicht op de consequenties van de implementatie van de Zorgverzekeringswet voor DNB op de lange termijn en de genoemde cijfers hebben dan ook slechts betrekking op de overgangssituatie.
- 'Reinsurance': voorbereiding en invoering van het komende toezicht op herverzekeraars (€0,20 miljoen).
- FTK: meer aandacht kwantitatief risicobeheer (€0,20 miljoen), zie paragraaf 2.1.1.
- De uitbreiding van de informatie-uitwisseling met de AFM betreffende de toetsing van bestuurders resulteert in een beperkte stijging (€0,04 miljoen), zie ook paragraaf 2.1.3, Samenwerking.
- Intensivering verzekeringstoezicht voor bestaande toezichttaken (groeiafspraken PVK): het verder invullen van de meerjarige groeiafspraken verzekeringstoezicht (€1,16 miljoen). In 2001 heeft de PVK met de minister van Financiën meerjarige groeiafspraken gemaakt om de kwaliteit van het toezicht op verzekeraars te verbeteren. Afgesproken is dat dit met name zou worden ingevuld door middel van een capaciteitsuitbreiding van het operationele toezicht. Dit is essentieel om een actueel beeld van (ontwikkelingen in) het risicoprofiel van verzekeraars op te bouwen en te onderhouden, zodat indien nodig tijdig maatregelen kunnen worden genomen. Door de fusie met DNB is - mede als gevolg van een vacaturestop - de intensivering van het verzekeringstoezicht vertraagd. De afgesproken uitbreiding van de toezichtcapaciteit is echter nog niet gerealiseerd. Dit is in de begroting voor 2005 voor het verzekeringstoezicht ingecalculeerd, waardoor deze begroting zich nog onder het destijds afgesproken plafond bevindt. Het verder invullen van de destijds afgesproken

toezichtcapaciteit is nodig om de kwaliteit en kwantiteit van het toezicht op verzekeraars op het afgesproken peil te brengen.

- Uitbreiding van het integriteittoezicht met betrekking tot bestuurderstoetsing als gevolg van het toenemende aantal zwaardere en ingewikkelder antecedenten, inclusief de bijbehorende afhandeling van (negatieve) beschikkingen (€0,07 miljoen), zie paragraaf 2.1.1 ‘Wat willen we bereiken’.
- De efficiëntievoordelen van de fusie (- €0,18 miljoen), zie ook paragraaf 2.1.4.
- Overige effecten (- €0,04).

De begrote kosten zijn inclusief het materiële toezicht op rechtstreekse regelingen uit hoofde van de Psw.

2.2.4 Geldtransactiekantoren, €2,27 miljoen

Wat willen we bereiken

DNB houdt (niet prudentieel) toezicht op circa 28 geldtransactiekantoren op basis van de Wet toezicht geldtransactiekantoren (Wgt). De Wgt beoogt specifiek de integriteit van het financiële stelsel te beschermen, door het witwassen van gelden en de financiering van terrorisme tegen te gaan. De belangrijkste operationele doelstellingen zijn in onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.2.4 Belangrijkste doelstellingen Geldtransactiekantoren

Doel	Indicator	Streefwaarde
Integere geldtransactiekantoren; geen illegale geldtransactiekantoren	Liquidaties, sluitingen, formele maatregelen, etc.	Alle liquidaties, sluitingen, formele maatregelen, etc. op initiatief van DNB houden stand, in ieder geval voor wat betreft procedure en zorgvuldigheid
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht	Vastlegging risicoscores van alle instellingen in het nieuwe risicotool FIRM per 31 december 2006

Wat gaan we daarvoor doen

In 2006 zal DNB het huidige, vrij intensieve, toezicht op geldtransactiekantoren voortzetten. De activiteiten die DNB daarvoor ontplooit zijn registratie van nieuwe geldtransactiekantoren, regulier toezicht (correspondentie, toezichtbezoeken, gesprekken, beoordelen van maandrapportages) en onderzoeken. De verdeling van de binnen DNB beschikbare capaciteit zal geschieden op basis van een inschatting van de risico's die een geldtransactiekantoor loopt en de mate van beheersing hiervan. De effectiviteit van het toezicht op geldtransactiekantoren en het opsporen van illegaal opererende geldtransactiekantoren is sinds de invoering op 19 juli 2002 verhoogd door een nauwe samenwerking met opsporing- en vervolgingsinstanties.

Wat gaat het kosten

De totale kosten voor geldtransactiekantoren voor 2006 worden begroot op €2,27 miljoen. In reële termen blijven de kosten van het toezicht op geldtransactiekantoren gelijk. Er zijn enkele intensiveringen die worden opgevangen via bereikte efficiëntievoordelen. De stijging ten opzichte van 2005 wordt veroorzaakt door inflatie (€0,03 miljoen). Naast inflatie kunnen de volgende effecten worden onderscheiden:

- De uitbreiding van de informatie-uitwisseling met de AFM betreffende de toetsing van bestuurders resulteert in een beperkte stijging (€0,01 miljoen), zie ook paragraaf 2.1.3, Samenwerking.
- Uitbreiding van het integriteitstoezicht met betrekking tot bestuurderstoetsing als gevolg van het toenemende aantal zwaardere en ingewikkelder antecedenten, inclusief de bijbehorende afhandeling van (negatieve) beschikkingen (€0,01 miljoen), zie paragraaf 2.1.1 ‘Wat willen we bereiken’.
- De efficiëntievoordelen van de fusie (- €0,02 miljoen), zie ook paragraaf 2.1.4.

2.2.5 Beleggingsinstellingen, €1,02 miljoen

Wat willen we bereiken

Op basis van de nieuwe Wet toezicht beleggingsinstellingen (Wtb), die per 1 september 2005 is ingegaan, houdt DNB prudentieel toezicht op circa 120 beheerders van in Nederland gevestigde beleggingsinstellingen, en - via de beheerders - op de bewaarders. De belangrijkste doelstelling is het handhaven van de soliditeit van deze beheerders en bewaarders, zodat wordt bijgedragen aan de stabiliteit van de financiële sector. De belangrijkste operationele doelstellingen zijn in onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.2.5 Belangrijkste doelstellingen Beleggingsinstellingen

Doel	Indicator	Streefwaarde
Solide beleggingsinstellingen	Liquidaties, sluitingen, formele maatregelen, etc.	Alle liquidaties, sluitingen, formele maatregelen, etc. op initiatief van DNB houden stand, in ieder geval voor wat betreft procedure en zorgvuldigheid
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht	Vastlegging risicoscores van alle instellingen in het nieuwe risicotool FIRM per 31 december 2006

Wat gaan we daarvoor doen

In 2005 is een nieuwe Wet toezicht beleggingsinstellingen (Wtb) en een nieuw Besluit toezicht beleggingsinstellingen (Btb) van kracht geworden waarbij er voor de beleggingsinstellingen een aantal zaken is veranderd. De meest in het oog springende verandering is dat de vergunning niet meer aan een specifieke beleggingsinstelling wordt verstrekt maar aan de beheerder van de beleggingsinstelling(en). DNB verzorgt de prudentiële beoordeling van de vergunningaanvragen en rapporteert hierover aan de AFM, terwijl de AFM de vergunningverstrekking en het gedragsdeel van de beoordeling voor haar rekening neemt.

Als gevolg van de nieuwe Wtb neemt de omvang van de toezichtopdracht aan DNB richting deze instellingen toe. Specifieke toename vindt plaats bij de initiële toetsingen bij de vergunningsaanvragen alsmede het lopend toezicht. Conform Europese regelgeving worden de kapitaaleisen aangescherpt. DNB heeft een Regeling prudentieel toezicht beleggingsinstellingen opgesteld ter invulling en uitvoering van de aan haar toegekende prudentiële verantwoordelijkheid.

Wat gaat het kosten

De herziening van de Wtb resulteert in een verdubbeling van de kosten voor het toezicht van DNB op beleggingsinstellingen voor 2006. Op basis van de afgesproken uitgangspunten voor de toezichtaanpak is berekend dat de uitbreiding van het toezicht op beleggingsinstellingen een directe toezichtcapaciteit van circa 3 fte vergt. In de huidige capaciteitsplanning is hiervan reeds 0,7 fte opgenomen zodat derhalve een capaciteitsuitbreiding van 2,3 fte resteert. De integrale kosten van deze uitbreiding zijn berekend op €0,46 miljoen. Inclusief inflatie komt de totale begroting 2006 voor beleggingsinstellingen uit op €1,02 miljoen.

2.2.6 Effecteninstellingen, €3,49 miljoen

Wat willen we bereiken

Op basis van de Wet toezicht effectenverkeer (Wte) 1995 houdt DNB prudentieel toezicht op circa 320 effecteninstellingen, zoals vermogensbeheerders, commissionairs en handelaren. Het handhaven van de soliditeit van de effecteninstellingen zodat wordt bijgedragen aan de stabiliteit van de financiële sector, is de belangrijkste operationele doelstelling.

Tabel 2.2.6 Belangrijkste doelstellingen Effecteninstellingen

Doel	Indicator	Streefwaarde
Solide effecteninstellingen	Liquidaties, sluitingen, formele maatregelen, etc.	Alle liquidaties, sluitingen, formele maatregelen etc. op initiatief van DNB houden stand, in ieder geval voor wat betreft procedure en zorgvuldigheid
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht	Vastlegging risicoscores van alle instellingen in het nieuwe risicotool FIRM per 31 december 2006

Wat gaan we daarvoor doen

Net als bij het Wtb-toezicht ligt bij effecteninstellingen de nadruk op gedragstoezicht, waardoor de meeste contacten van deze instellingen met de AFM plaatsvinden. Ook hier verzorgt DNB de prudentiële beoordeling van de vergunningaanvragen, analyseert de solvabiliteit met behulp van CAD rapportages, voert gesprekken met het management van de onder toezicht staande instellingen, voert onderzoeken uit bij de instellingen en rapporteert hierover aan de AFM. De AFM neemt de uiteindelijke vergunningverlening voor haar rekening.

Wat gaat het kosten

In 2002 is het prudentieel toezicht op effecteninstellingen, conform de politieke besluitvorming over de kanteling van het toezicht, bij DNB ondergebracht. Een belangrijke overweging was dat de minister vond dat er intensiever naar de prudentiële aspecten van het toezicht moest worden gekeken. De gevraagde intensivering is door DNB doorgevoerd, waarbij expliciete aandacht is besteed aan een efficiënte inrichting van dit toezicht. In de begroting 2006 is, mede in verband met de overgang van Robeco Direct van de status van effecteninstelling naar de bankenstatus, een efficiëntieslag doorgevoerd. Exclusief de nieuwe taak op het gebied van afhandeling van VVGB's, zijn de reële kosten ten opzichte van 2005 (€3,27 miljoen) met €0,23 miljoen (7%) gedaald tot €3,04 miljoen. Uit een vergelijking met de begrote kosten voor het effectentoezicht van AFM blijkt dat de begrote kosten, exclusief VVGB's, van de AFM en DNB zich ongeveer verhouden als 65/35, de verhouding die extern wordt verwacht. DNB acht het huidige niveau van toezicht noodzakelijk, gegeven de taakopdracht die DNB heeft meegekregen voor het toezicht op de resterende circa 300 effecteninstellingen. Dit neemt niet weg dat de aandacht voor kostenbeheersing onverminderd zal worden voortgezet.

De daling van kosten is echter aanzienlijk lager dan de berekende doorbelasting van de kosten aan Robeco Direct. De oorzaak ligt in het feit dat de doorbelasting van de kosten van dit toezicht naar de effecteninstellingen is gebaseerd op het aantal cliënten (conform de verdeling bij de AFM). De benodigde toezichtsinspanning heeft echter geen directe relatie met het aantal cliënten.

Door een overheveling van de taken van de AFM naar DNB met betrekking tot het verstrekken van verklaringen van geen bezwaar (VVGB's) en de daarmee samenhangende betrouwbaarheidstoetsingen aan effecteninstellingen als gevolg van de invoering van de Wft, nemen de toezichtkosten van DNB in reële termen met €0,4 miljoen toe. Omdat dit een overheveling van taken van de AFM betreft, zullen de totale toezichtkosten voor de effecteninstellingen per saldo niet stijgen. De besparing bij de AFM is echter circa €0,12 miljoen lager. DNB zal zich inzetten om dit verschil te overbruggen. Verder zal DNB onderzoeken of deze kosten via leges kunnen worden gedekt.

Als gevolg van bovengenoemde ontwikkelingen komen de begrote kosten voor effectentoezicht van DNB in 2006 inclusief inflatie uit op €3,49 miljoen.

2.2.7 Trustkantoren, €3,27 miljoen

Wat willen we bereiken

Sinds de inwerkingtreding van de Wet toezicht trustkantoren (Wtt) op 1 maart 2004, is DNB belast met het (niet prudentiële) toezicht op trustkantoren. Inmiddels zijn circa 107 vergunningen aan trustkantoren verleend. Een dertigtal trustkantoren maakt nog gebruik van de overgangsregeling onder de Wtt, in afwachting van een beslissing van DNB op de vergunningaanvraag. Om uiteenlopende redenen kan deze beslissing nog niet worden genomen (bijvoorbeeld vanwege lopende betrouwbaarheidsonderzoeken of voorgenomen fusies of overnames). De doelstelling van de Wtt is handhaving van de integriteit en de wet richt zich met name op de bestrijding van witwassen van gelden en de financiering van terrorisme via deze sector. De belangrijkste operationele doelstellingen zijn in onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.2.7 Belangrijkste doelstellingen Trustkantoren

Doel	Indicator	Streefwaarde
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht	Vastlegging risicoscores van alle instellingen in het nieuwe risicotool FIRM per 31 december 2006
Integere trustkantoren; geen illegale trustkantoren	Liquidaties, sluitingen, formele maatregelen, etc.	Alle liquidaties, sluitingen, formele maatregelen, etc. op initiatief van DNB houden stand, in ieder geval voor wat betreft procedure en zorgvuldigheid
Goede uitvoering van het toezicht: integriteit	Intensivering integriteitstoezicht door directe toezichtafdelingen	Kennisoverdracht van expertise centrum Integriteit naar toezichtuitvoering voor 30 juni 2006; Opstellen werkprogramma's voor 31 december 2006; Uitvoeren van integriteitsonderzoeken op basis van

Wat gaan we daarvoor doen

De reguliere activiteiten die DNB bij het toezicht op trustkantoren ontplooit, zijn behalve de vergunningverlening aan nieuwe trustkantoren ook regulier toezicht (correspondentie, toezichtbezoeken, gesprekken) en onderzoeken. Het reguliere toezicht op trustkantoren heeft recentelijk een aanvang genomen. Nu de overgangsfase na invoering van de Wtt op korte termijn wordt afgesloten, zal de intensiteit van het toezicht op vergunninghoudende trustkantoren in 2006 worden verhoogd.

Gezien de doelstelling van de Wtt, staan integriteitaspecten bij dit toezicht op de voorgrond. Bij constatering van overtreding van de toepasselijke regelgeving door trustkantoren, zal DNB - met inachtneming van de wettelijke voorwaarden - maatregelen treffen. Zo nodig wordt overgegaan tot het intrekken van de Wtt-vergunning.

Wat gaat het kosten

De totale kosten voor trustkantoren voor 2006 worden begroot op €3,27 miljoen. In reële termen blijven de kosten van het toezicht op trustkantoren gelijk. Er zijn enkele intensiveringen die worden opgevangen via bereikte efficiëntievoordelen. De stijging ten opzichte van 2005 wordt veroorzaakt door inflatie (€0,05 miljoen). Naast inflatie kunnen de volgende effecten worden onderscheiden:

- De uitbreiding van de informatie-uitwisseling met de AFM betreffende de toetsing van bestuurders resulteert in een beperkte stijging (€0,01 miljoen), zie ook paragraaf 2.1.3, Samenwerking.
- Uitbreiding van het integriteitstoezicht met betrekking tot bestuurderstoetsing als gevolg van het toenemende aantal zwaardere en ingewikkelder antecedenten, inclusief de bijbehorende afhandeling van (negatieve) beschikkingen (€0,02 miljoen), zie paragraaf 2.1.1 'Wat willen we bereiken'.
- De efficiëntievoordelen van de fusie (- €0,03 miljoen), zie ook paragraaf 2.1.4.

2.2.8 WID/Wet Mot/Sanctiewet, €0,76 miljoen

Wat willen we bereiken

DNB heeft een toezichhoudende taak op de naleving van de Wet melding ongebruikelijke transacties (Mot), de Wet identificatie bij dienstverlening (Wid) en de Sanctiewet. Deze specifieke wetten zien toe op de bestrijding van witwassen van crimineel geld en de bestrijding van de financiering van terrorisme. Op grond van deze wetten moeten financiële instellingen hun cliënten identificeren alsmede ongebruikelijke transacties (kunnen) herkennen en onverwijld melden aan het daartoe ingerichte ‘Meldpunt ongebruikelijke transacties’ van de overheid. Ook moeten financiële instellingen onder meer tegoeden bevriezen die toebehoren aan (rechts)personen die voorkomen op de internationale sanctielijsten (VN & EU). De belangrijkste doelstellingen zijn in onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.2.8 Belangrijkste doelstellingen WID/Wet Mot/Sanctiewet

Doel	Indicator	Streefwaarde
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht	Vastlegging risicoscores van alle instellingen in het nieuwe risicotool FIRM uiterlijk 31 december 2006
Integere creditcardmaatschappijen en casino's	Liquidaties, sluitingen, formele maatregelen, etc.	Alle liquidaties, sluitingen, formele maatregelen etc. op initiatief van DNB houden stand, in ieder geval voor wat betreft procedure en zorgvuldigheid
Goede uitvoering van het toezicht: integriteit	Intensivering integriteitstoezicht door directe toezichtafdelingen	Opstellen werkprogramma's voor 31 december 2006; uitvoeren van integriteitonderzoeken op basis van resultaten FIRM

Wat gaan we daarvoor doen

Een goede uitvoering van de formele taken is nauw gekoppeld aan het kennen van de cliënt in het kader van het materiële ‘Customer due diligence’ principe. Het kennen van bijvoorbeeld de achtergrond van de cliënt, de herkomst van zijn vermogen en zijn reguliere transactiepatroon, zullen een financiële instelling beter in staat stellen om ongebruikelijke transacties te herkennen. DNB neemt het toezicht op de naleving van deze wetten daarom zo veel als mogelijk mee in het prudentiële lopende toezicht en onderzoeken. Dit is alleen anders bij de instellingen die uitsluitend voor wat betreft deze wetten onder toezicht van DNB zijn geplaatst. Dat zijn de creditcardmaatschappijen en de casino's (Holland Casino). Deze instellingen zijn afzonderlijk opgenomen in de planning voor het specifieke Wid/Wet Mot/Sanctiewet-toezicht. Voor de creditcardmaatschappijen is het toezicht zoveel mogelijk geschoeid op een risico-analyse van welke soort transacties het grootste witwas-risico dragen. Buitenlandse creditcardmaatschappijen (issuers) die hun diensten in Nederland aanbieden, worden daarin betrokken. Met betrekking tot

Holland Casino is sprake van een doorlopend toezicht uit hoofde van de Wid en de Wet Mot. De Sanctiewet en het daarop gebaseerde toezicht strekken zich niet uit tot Holland Casino.

Wat gaat het kosten

De kosten voor WID/Wet Mot/Sanctiewet voor 2006 worden begroot op €0,76 miljoen (in 2005 eveneens €0,76 miljoen). De inflatie wordt opgevangen door de efficiëntievoordelen van de fusie.

3 EXPORT- EN IMPORTGARANTIES, €2,7 MILJOEN

Naast het uitvoeren van toezicht is de tweede ZBO-taak van DNB het leveren van een bijdrage aan het Nederlandse beleid op het gebied van de exportkrediet- en investeringsverzekeringsfaciliteiten van de Staat op verzoek van het ministerie van Financiën. Op grond van de Regeling Export- en Importgaranties 1992 en de Tijdelijke Regeling Herverzekering Investerings (hierna gezamenlijk 'EKV') adviseert DNB met betrekking tot het beheer en inrichting van de faciliteiten, draagt zij bij aan de uitvoering daarvan en rapporteert zij over haar werkzaamheden aan de minister van Financiën. In het najaar van 2005 krijgt de reorganisatie van het Nederlandse exportkredietverzekeringscircuit zijn beslag. De rollen van de betrokken partijen zijn verduidelijkt: de Staat bepaalt het beleid, Atradius Dutch State Business krijgt meer ruimte voor de uitvoering van de faciliteiten en DNB legt zich toe op de opbouw van een effectief en professioneel risico-managementsysteem op portefeuilleniveau. DNB zet haar werkzaamheden op het gebied van acceptatie van verzekeringsaanvragen voort als lid van een Kredietcomité, waarin ook de ministeries van Financiën, Economische Zaken en Atradius Dutch State Business zitting hebben. Het Kredietcomité vervangt de sequentiële beoordeling van aanvragen, hetgeen moet leiden tot terugdringen van de doorlooptijd.

3.1 Wat willen we bereiken

Op het gebied van de EKV ziet DNB het jaar 2006 als een consolidatiejaar, een periode waarin de nieuwe structuren gestalte moeten krijgen en zich moeten bewijzen. DNB stelt zich ten doel de aan haar toebedeelde EKV-taken in de nieuwe omgeving efficiënt en effectief uit te voeren en ontwikkelt indicatoren om de voortgang daarvan te meten. In het kader van het accepteren van verzekeringsaanvragen wil DNB voldoen aan de strakke tijdlijnen die het nieuwe Kredietcomité zich heeft gesteld, alsmede aan de geldende doorlooptijden voor de afhandeling van aanvragen voor koersrisicoverzekering. Schades en incasso wil DNB voortvarend onder haar machtiging afhandelen. Vermeldenswaard is dat de acceptatie- en schade/incassotaak ook zaken zal omvatten die thans onder de SENO- en GOM-exportkredietfaciliteiten van het ministerie van Economische Zaken vallen, een en ander vooruitlopend op een volledige integratie binnen de EKV van de SENO/GOM-faciliteiten.

DNB streeft er voorts naar de kostendekkendheid van de EKV te bevorderen door actieve deelname aan het internationale overleg in OESO-verband, waarin Nederland deel uitmaakt van een groep van 'frontrunners' die het formuleren van richtlijnen voor 'risk based buyer premia' nastreeft. In het kader van haar ondersteunende taak voor de Rijkscommissie voor Export-, Import en Investeringsgaranties heeft DNB het voornemen ook in 2006 een werkgroep van

experts te leiden die advies uitbrengt aan de Rijkscommissie over een nader te bepalen onderwerp, op een terrein waar volgens de leden nieuwe ontwikkelingen geboden zijn.

De belangrijkste operationele doelstellingen voor 2006 zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 3.1 Belangrijkste doelstellingen EKV

Doelstelling	Indicator	Streefwaarde
Efficiënte en effectieve uitvoering EKV-taak binnen nieuwe kaders.	Acceptatie, schade & incasso: Voldoen aan afgesproken tijdlijnen en doorlooptijden.	Conform EKV-normen.
	EKV-risicomanagement: Proactief secretariaat CAR; Advisering/beleidsondersteuning m.b.t. methodiek risico-beoordeling en -beheersing; Monitoring risico's in portefeuille, rapportages en analyses; Deel portefeuille gediversifieerd d.m.v. actief portfolio beheer.	Naar tevredenheid minister van Financiën.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen

DNB zal in 2006 als de adviseur van de Staat op het gebied van het risicobeheer van de EKV-portefeuille een proactieve invulling geven aan het secretariaat van de nieuwe Commissie Advisering Risicobeleid (CAR). DNB is van plan ten behoeve van een adequaat portefeuillebeheer de risicobeoordelings- en risicobeheersingsmethodiek uit te bouwen door over deze onderwerpen te adviseren, en de besluitvorming terzake door de minister van Financiën verder te faciliteren. DNB zal de EKV-risico's op portefeuilleniveau monitoren en periodiek rapportages uitbrengen en analyses doen. Tenslotte wil DNB met de nieuwe risico management taak een aansprekende start maken door middel van actief portefeuillebeheer. DNB is voornemens - na goedkeuring van de minister van Financiën - een deel van de portefeuille onder haar beheer te diversificeren.

Binnen DNB houden zich 11,9 fte's bezig met advisering omtrent EKV. Hiervoor worden 3,8 fte's ingezet voor advisering met betrekking tot verzekeringsacceptaties, schadeafhandeling en incasso's en 7,9 fte's voor advisering aan de minister van Financiën onder andere omtrent risicomanagement en nationale en internationale beleidskwesties. Externe communicatie vergt 0,1 fte.

Tabel 3.2 Personele inzet exim

Fte	Export en importgaran- ties
Primaire activiteiten	
Extern beleid en regelgeving	7,9
Uitvoering	3,8
Externe communicatie	0,1
Totaal primair	11,9

3.3 Wat gaat het kosten

De totale begrote kosten voor de werkzaamheden rond de EKV bedragen in 2006 €2,7 miljoen, een stijging van €0,1 miljoen ten opzichte van 2005. Deze stijging wordt grotendeels veroorzaakt door inflatie.

Tabel 3.3 Kosten Exim

EUR miljoen	Exim
Primaire activiteiten	
Extern beleid en regelgeving	1,1
Uitvoering	0,6
Externe communicatie	0,0
Totaal primair	1,7
Ondersteunende activiteiten	
Besturing	0,2
Juridische ondersteuning	0,0
ICT ondersteuning	0,2
P&O ondersteuning	0,1
Communicatie ondersteuning	0,1
Informatievoorziening	0,2
Facilitaire diensten	0,1
Beveiliging en transport	0,1
Totaal ondersteuning	1,0
Totaal	2,7

BIJLAGE 1 INTERNE RAMING TOEZICHTKOSTEN 2006

In de onderstaande tabel wordt de interne bottom-up raming van de totale toezichtkosten weergegeven⁷. Deze raming van de verdeling over de doelgroepen is gebaseerd op een zo goed mogelijke inschatting van de huidige toezichtpraktijk. Dit wordt in de eerste plaats bepaald aan de hand van de verdeling van personele inzet (in fte) in de primaire toezichtdivisies (inclusief toezichtstatistiek) over de doelgroepen. Ook de meeste ondersteunende taken zijn via deze verdeling toegedeeld aan de doelgroepen. Van specifieke ICT-projecten en de juridische ondersteuning is een aparte doelgroepanalyse gemaakt (op basis van geschat aantal uren ondersteuning), dit is vervolgens in de tabel verwerkt.

Tabel bijlage 1 Interne raming per activiteit per doelgroep

EUR miljoen

	Bank- en ¹	Pen- sioen fond- sen	Verze- keraars (incl. Zorgwet)	Geld trans- actie kanto- ren	Beleg- gings instel- lingen	Effec- ten instel- lingen	Trust kan- toren	WID MOT Sanctie wet	Totaal
Uitvoerende activiteiten									
Toetreding	1,28	0,99	1,14	0,11	0,30	0,14	0,14	0,00	4,11
Lopend toezicht	12,78	8,84	11,04	0,59	0,34	1,42	1,03	0,27	36,31
Handhaving	1,31	0,10	0,36	0,31	0,01	0,04	0,36	0,00	2,50
Statistiek	1,49	0,82	0,99	0,29	0,03	0,08	0,00	0,00	3,70
Totaal uitvoerend	16,85	10,75	13,54	1,31	0,67	1,69	1,53	0,27	46,61
Toezichtbrede activiteiten									
Kennisopbouw	0,33	0,07	0,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,73
Extern beleid en regelgeving	1,93	1,01	0,89	0,02	0,04	0,08	0,03	0,23	4,23
Intern beleid	1,32	0,85	0,91	0,06	0,02	0,19	0,08	0,00	3,42
Grote projecten ²	2,35	1,32	1,03	0,00	0,01	0,10	0,04	0,00	4,85
Externe communicatie	0,34	0,22	0,26	0,00	0,00	0,04	0,00	0,00	0,87
Totaal toezichtbreed	6,27	3,46	3,42	0,08	0,08	0,41	0,15	0,23	14,11
Ondersteunende activiteiten									
Besturing	2,37	1,52	1,78	0,12	0,08	0,23	0,19	0,06	6,35
Juridisch advies	1,61	0,65	1,05	0,25	0,01	0,03	0,29	0,02	3,90
ICT	3,73	1,97	2,24	0,28	0,10	0,27	0,21	0,04	8,85
P&O	0,83	0,57	0,63	0,04	0,03	0,08	0,07	0,02	2,27
Communicatie	0,84	0,61	0,65	0,04	0,03	0,08	0,07	0,02	2,34
Informatievoorziening	1,96	1,70	1,48	0,10	0,06	0,18	0,15	0,05	5,68
Facilitaire diensten	1,39	0,66	0,77	0,07	0,04	0,13	0,10	0,04	3,21
Beveiliging en transport	0,71	0,21	0,28	0,04	0,02	0,07	0,06	0,02	1,41
Totaal ondersteuning	13,44	7,88	8,88	0,94	0,37	1,09	1,13	0,27	34,00
Totaal interne raming	36,56	22,10	25,84	2,32	1,12	3,19	2,82	0,77	94,72
Begroting 2006	39,46	21,17	23,81	2,27	1,02	3,49	3,27	0,76	95,25
Vershil	-2,90	0,93	2,03	0,05	0,10	-0,30	-0,45	0,01	-0,53

¹ Banken inclusief Elektronische geldinstellingen en overige kredietinstellingen

² Betreft Bazel II, FTK en overige toezichtsprojecten

⁷ Exclusief het effect van de toepassing van Richtlijn 271 van Raad van Jaarverslaggeving, Personeelsbeloningen, op de pensioenlast (verhoging toezichtkosten 2006 geraamd op circa €2,6 miljoen).

BIJLAGE 2 ONDERSTEUNING TOEZICHT, €34,0 MILJOEN

Voor het bereiken van de toezichtdoelstellingen van DNB is een adequate dienstverlening door de ondersteunende bedrijfsonderdelen cruciaal. Het is noodzakelijk dat de ondersteuning haar diensten tegen een marktconform(e) prijs en prestatieniveau levert.

De kosten voor ondersteuning zijn opgebouwd uit 1) Besturing, 2) Juridische ondersteuning, 3) ICT ondersteuning, 4) P&O-ondersteuning, 5) Informatievoorziening, 6) Communicatie ondersteuning, 7) Facilitaire diensten en 8) Beveiliging en transport. De kosten voor ondersteunende taken zijn in 2006 gestegen van €30,0 miljoen (begroting 2005) naar €34,0 miljoen (interne raming 2006). Hiervan betreft €1,5 miljoen ICT-projecten voor Toezichtstatistiek. Deze post werd vorig jaar nog als primaire activiteit geboekt en dit betreft dus geen reële verhoging. Ondersteuningsbrede verhogingen betreffen inflatie (€0,5 miljoen) en de intensiveringen van 18 fte binnen de primaire toezichtdivisies waardoor €1,4 miljoen extra ondersteuning aan de toezichttaak verleend wordt. Overige veranderingen betreffen specifieke ondersteunende taken en worden hieronder toegelicht.

1 Besturing, €6,4 miljoen

Onder de post besturing vallen naast de kosten van de directie en de Raad van Commissarissen (inclusief externe vergoedingen), ook de kosten die gepaard gaan met de financiële huishouding en de interne beheersing van de organisatie. De besturing heeft als doel DNB een effectieve en efficiënte organisatie te doen zijn. Daartoe zullen in 2006 de doelstellingen die in het kader van het doorlopen fusie- en reorganisatieproces zijn gesteld - de invoering van integraal management, de nieuwe planning- en control cyclus en vraaggedreven ondersteuning - moeten worden bestendigd en, waar nodig, verder uitgerold. In het bijzonder zal gewerkt worden aan verdere verbetering van de beschikbare managementinformatie ten behoeve van de sturing van de divisies. Tevens streeft DNB naar verdere professionalisering van het interne risicobeheersing- en controle systeem, waarbij het doel is om een 'in control'-verklaring op te nemen in de jaarverantwoording over 2006. DNB wil voldoen aan de principes van goed openbaar bestuur. Daartoe wordt aansluiting gezocht bij nationale en internationale 'best practices' en zal zo transparant mogelijk verantwoording worden afgelegd.

Veranderingen die van invloed zijn op de kosten van besturing zijn een besparing door de reorganisatie binnen accounting en een verhoging doordat dit jaar de kosten van de ondernemingsraad en pensioenfondsen niet meer bij P&O maar bij besturing zijn meegenomen. Deze twee posten vallen ongeveer tegen elkaar weg.

2 Juridische zaken, €3,9 miljoen

DNB is actief betrokken bij het totstandkomingproces van voor DNB belangrijke wet- en regelgeving. DNB moet zelf ook conform toepasselijke wet- en regelgeving handelen. De divisie Juridische Zaken (Juza) draagt hiertoe bij via advies ten behoeve van beleidsbeslissingen, ondersteuning bij het behandelen van bezwaarschriften en het begeleiden van juridische procedures. Ook speelt Juza een belangrijke rol bij het opleggen en innen van boetes en dwangsommen. Veel van deze activiteiten verricht Juza in het kader van de uitvoering van de toezichttaken van DNB. De grotere nadruk op deze toezichttaken brengt een toename van het aantal te voeren processen met zich mee die zullen resulteren in extra kosten van €0,7 miljoen.

3 ICT, €8,9 miljoen

De belangrijkste activiteiten die DNB op het gebied van ICT uitvoert, zijn het verzorgen van de kantoorautomatisering, exploitatie en onderhoud van bedrijfsapplicaties en de projectmatige verwerving of ontwikkeling van nieuwe applicaties. Concrete speerpunten voor 2006 zijn: a) effectieve en efficiënte uitvoering van projecten, b) aanpassen van de systemen aan de belangrijkste verandertrajecten (o.a. Bazel II, FTK en IFET, waardoor onder toezicht staande instellingen elektronisch data kunnen aanleveren), c) verminderde en beter beheerste complexiteit van de ICT-infrastructuur, d) het verbeteren van functionaliteit en gebruiksgemak van de algemene kantoorapplicaties en e) inrichting van ICT-Governance.

4 P&O, €2,3 miljoen

DNB wil een interessante werkgever zijn voor hoogwaardig personeel zonder dat dit ten koste gaat van de efficiëntie. DNB implementeert in 2006 de door haar ontwikkelde talentstrategie, mede toegespitst op de specifieke behoeften van de toezichtdoelgroepen. Voorts verbetert DNB in 2006 haar arbeidsmarktprofiel. De organisatie zorgt er door middel van opleidingsactiviteiten voor dat binnen de organisatie de noodzakelijke kennis aanwezig is om DNB voor te bereiden op nieuwe toezichttaken en -verantwoordelijkheden. De kosten van P&O zijn gedaald doordat de kosten van de ondernemingsraad en de activiteiten voor het pensioenfonds verschoven zijn naar Besturing.

5 Communicatie, €2,3 miljoen

Ten behoeve van de effectiviteit van onder andere het toezichtbeleid is het van belang om nut en noodzaak van deze kerntaak via de beschikbare communicatiemiddelen goed voor het voetlicht te brengen. Vanzelfsprekend zal de invoering van het Financieel toetsingskader (FTK) alsmede van de nieuwe Zorgverzekeringswet veel extra aandacht vergen. Ook zullen de uitkomsten van het project 'Goed toezicht' nog de nodige additionele communicatieve activiteiten voor 2006 met zich mee brengen.

6 Informatie, €5,7 miljoen

DNB ontvangt en produceert jaarlijks vele duizenden documenten. Het archief is ook voor de uitoefening van de toezichttaak van groot belang. Een archief is onmisbaar voor de interne bedrijfsvoering en heeft een belangrijke bestuurlijke functie als het gaat om externe verantwoording, integrale besluitvorming en transparante belangenafweging. DNB werkt voor de gehele organisatie met één documentmanagementsysteem en is ver gevorderd in het digitaliseren van de documentaire informatievoorziening. Op het gebied van de kantoorautomatisering beoogt DNB in 2006 vooral de gebruiksvriendelijkheid van de systemen te verbeteren en de profilering van DNB als kennisinstituut ook door deze systemen te ondersteunen.

7 Facilitaire diensten, €3,2 miljoen

DNB streeft naar een passend facilitair voorzieningenniveau tegen zo laag mogelijke kosten. In 2006 spelen er met betrekking tot de huisvesting van DNB belangrijke kwesties, zoals de realisatie van het huisvestingsplan als gevolg van de fusie en reorganisatie van 2004/2005 en de toekomstige lange termijn huisvesting. Tevens zal in de komende jaren invulling worden gegeven aan de speerpunten uit het milieubeleid, volgend uit de Milieubeleidsnota 2005-2008. In het traject 'Purchase Excellence', wordt met ondersteuning van de NEVI (Nederlandse Vereniging voor Inkopers) gefaseerd gewerkt aan de verdere professionalisering van de bankbrede inkoopfunctie en het maximaliseren van te behalen inkoopbesparingen.

8 Beveiliging en transport, €1,4 miljoen

DNB is verantwoordelijk voor de beveiliging, veiligheid en transport van personen, en voor de beveiliging van DNB-locaties (waaronder de hoofdbank in Amsterdam en locatie Apeldoorn).

Toerekeningsleutels

Ondersteuning wordt deels rechtstreeks toegerekend op basis van daadwerkelijk gebruik en deels toegerekend met behulp van sleutelwaarden aan de primaire divisies van DNB om op die manier per taakgebied een totaal overzicht te krijgen van de benodigde middelen (zie onderstaande tabel). Bij het vaststellen van de sleutelwaarden is gezocht naar een zo goed mogelijke reflectie van de 'cost drivers'. Het toerekeningsmodel gaat uit van de integrale kosten van de divisies, waarbij er geen toerekening plaatsvindt tussen de ondersteunende divisies onderling. Verbetering en precisering van de sleutelwaarden heeft geleid tot verhogingen van de toegerekende communicatie, informatie en beveiligingskosten (totaal €0,6 miljoen). De toerekening van kosten zal in de komende periode nog eens kritisch tegen het licht worden gehouden en waar mogelijk verbeterd.

Tabel bijlage 2 Belangrijkste toerekeningsleutels ondersteunende activiteiten

Dienst	Belangrijkste elementen	Toegerekend naar/ op basis van
Besturing		
Directie	Directie	Personeel directe afdelingen
Sp&c	Strategie, planning en control	Personeel directe afdelingen
	Risicobeheersing	Gevraagde uren
Accounting	Grootboek/Bedrijfsadministratie	Personeel administratie per doelgroep en vervolgens boekingsstukken per afdeling
Iad	Accountantsonderzoeken	Capaciteitsbeslag en restant personeel directe afdelingen
Juridische ondersteuning	Juridisch advies	Gevraagde uren en restant uren naar doelgroep
Ict ondersteuning	Ict werkplekken	Werkplekken
	Exploitatie	Capaciteitsbeslag op servers en data-opslag
	Ict advies en projecten	Gevraagde uren
P&O ondersteuning	Arbo, opleidingen en overige P&O producten	Personeel directe afdelingen
Communicatie ondersteuning	Nieuwsvoorziening	Personeel directe afdelingen (gewogen)
	Communicatiebeleid	Capaciteitsbeslag
Informatievoorziening	informatiedesk	informatieverzoeken
	Bibliotheek	Personeel directe afdelingen (gewogen)
	Documentaire informatie	Per cluster toegedeeld aan betrokken afdelingen
Facilitaire diensten	Huisvesting	Netto vierkante meters
	Fd werkplekken	Personeel directe afdelingen (gewogen)
	Inkoop	Uren en restant personeel directe afdelingen
	Diensten en middelen	Personeel directe afdelingen (gewogen)
	Repro	Capaciteitsbeslag
Beveiliging en transport	Safety, bewaken binnering	Personeel directe afdelingen excl. locatie Apeldoorn
	Bewaking direct, transporteren waarden	Betalingsverkeer

BIJLAGE 3 HEFFINGSSYSTEMATIEK TOEZICHT

Sinds 2004 is de financiering van het toezicht herzien. Uitgangspunt is een bijna volledige doorberekening van de toezichtkosten aan de onder toezicht staande instellingen⁸. Een uitzondering hierop vormen het repressieve toezicht en het toezicht uit hoofde van de Wet Mot/Wid/Sanctiewet. Per toezichtwet is een overheidsbijdrage berekend, die na een periode van drie jaar zal worden geëvalueerd. Voor het banktoezicht is de overheidsbijdrage 21% en voor het pensioen- en verzekeringstoezicht 11%. De heffingssystematiek wordt vastgesteld door het ministerie van Financiën.

Belangrijke uitgangspunten bij het ontwikkelen van de systematiek voor het doorberekenen van de toezichtkosten zijn:

- aansluiting op de voorstellen in het Werkgroep Herziening Financiering Toezicht-rapport⁹,
- eenvoud,
- uitvoerbaarheid,
- stabiliteit,
- aansluiting op de toezichtinspanningen.

1 Heffingssystematiek

De heffingssystematiek per wet is als volgt:

Tabel bijlage 3 Heffingssystematiek

Wet	Methode	Kernelementen
Wtk	integrale doorbelasting	Vast tarief per rapporterende instelling (afdeling I, II en III instellingen); Variabel tarief (van toepassing op afdeling I en II instellingen) op basis van Risk Weighted Assets (RWA) volgens degressief stelsel
Wte	Integrale doorbelasting	Op basis van de voor het gedragstoezicht geldende heffingssystematiek
Wtb	Integrale doorbelasting	Op basis van het balanstotaal. Dit kan mogelijk worden herzien, afhankelijk van het lopende wetswijzigingstraject
Wgt	Integrale doorbelasting	Vast tarief per rapporterende instelling; Variabel tarief gebaseerd op geldstromen; Overeengekomen extra bijdrage
Wtt		De in 2004 en begin 2005 eenmalig extra te maken kosten voor vergunningverlening worden met terugwerkende kracht in 2005 en 2006 voor 10% in rekening gebracht bij de instellingen;

⁸ Voor banken geldt een ingroeimodel.

⁹ Voor de exacte inhoud wordt verwezen naar het rapport WHFT d.d. 1 juli 2003.

		Bij de evaluatie over twee jaar zullen de resterende opstartkosten worden meegenomen en zal naar een structurele oplossing voor de financiering van het integriteitsteel van de kosten worden gezocht; Tarief op basis van omzet
PSW	Integrale doorbelasting	Op basis van premie-inkomen en directe beleggingsopbrengsten
Wtn/Wtv	Integrale doorbelasting	Op basis van bruto premie inkomen
Wid/Mot/sanctie	Overheidsbijdrage	

De heffingssystematiek is voor een periode van vijf jaar vastgesteld. Bij een wijziging van de methodiek kan een tussentijdse herziening plaatsvinden. Volgend jaar zal, tegelijk met de evaluatie van de overheidsbijdrage aan het toezicht, de methodiek worden geëvalueerd.

2 Boetes en dwangsommen

Door de opgelegde boetes en dwangsommen betalen overtreders (een deel van) de eigen extra toezichtkosten. Ook worden de kosten van bijvoorbeeld de stille curator in rekening gebracht bij de desbetreffende instellingen (met uitzondering van pensioenfondsen). In het WHFT-rapport is aangegeven dat verkend zou worden of het mogelijk is meer van dergelijke elementen, waarbij de ‘vervuiler’ betaalt, in de bonus/malus-systematiek op te nemen. Het ministerie van Financiën is inmiddels echter tot de conclusie gekomen dat het juridisch niet haalbaar lijkt om de bonus/malus-systematiek verder uit te breiden. De bovenstaande systematiek wordt derhalve gehandhaafd, waarbij als uitgangspunt geldt dat de inkomsten uit boetes en dwangsommen, per sector, worden verrekend.

3 Wijze van heffen en verrekenen

Eens per jaar wordt een factuur verzonden. Hierbij worden de kosten die voortvloeien uit de goedgekeurde begroting van het lopende jaar in rekening gebracht, gesaldeerd met het exploitatiesaldo en de opbrengsten uit hoofde van boetes en dwangsommen van het voorgaande jaar.

BIJLAGE 4 ONTWIKKELING TOEZICHTKOSTEN

Tabel bijlage 4 Ontwikkeling Toezichtkosten

EUR miljoen

	Bank- en*	Pen- sioen fond- sen	Verze- keraars (incl. Zorgwet)	Geld trans- actie kanto- ren	Beleg- gings instel- lingen	Effec- ten instel- lingen	Trust kan- toren	WID MOT Sanctie wet	Totaal
Realisatie 2002		16,50	18,60						
Realisatie 2003		16,20	18,60						
Begroting 2004	43,76	21,25	18,19	0,87	0,57	2,72	1,13	7,64	96,13
Realisatie 2004	38,85	18,63	16,77	0,50	0,38	3,03	0,48	5,52	84,17
Begroting 2005	39,19	20,80	20,00	2,24	0,55	3,27	3,23	0,76	90,04
Begroting 2006	39,46	21,17	23,81	2,27	1,02	3,49	3,27	0,76	95,25

* Banken inclusief Elektronische geldinstellingen en overige kredietinstellingen.

De aansluiting tussen de begroting 2005 en 2006 wordt toegelicht in paragraaf 2.1.4. Voor wat betreft de overige cijfers moet rekening worden gehouden met onderstaande punten:

- In de begroting van 2005 zijn besparingen opgenomen ten opzichte van de begroting 2004 van €6,1 miljoen. Het betreft efficiëntievoordelen van de fusie tussen DNB en PVK (zie ook paragraaf 2.1.4).
- De grote verschillen tussen de begroting- en realisatiecijfers voor 2004 zijn in grote mate terug te voeren op een aanzienlijke onderbezetting van de formatie. Deze is vooral terug te voeren op de vacaturestop die DNB en PVK hebben gehanteerd van 15 mei 2003 tot 1 april 2004 in de aanloop naar de fusie.
- De kostenverdelingsmethodiek over de verschillende doelgroepen is in de begroting 2005 en 2006 op andere principes gebaseerd dan in de realisatie en de begroting van 2004. De belangrijkste wijziging betreft het rechtstreeks toerekenen van het integriteitstoezicht uit hoofde van de WID, MOT en Sanctiewetgeving naar de Geldtransactiekantoren en de Effecteninstellingen. In de begroting en realisatie 2004 waren deze activiteiten toegerekend naar de WID/MOT/Sanctiewet.